

«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΩ ΣΤΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ»

**ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ**

2^η Πρόσκληση

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

2^η Προκήρυξη 2021-2027

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

V1.0.24042023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	4
ΟΡΙΣΜΟΙ	4
1. Ταυτότητα Σχεδίου	6
2. Σκοπός.....	6
3. Χρηματοδότηση	6
4. Περίοδος Εφαρμογής Σχεδίου	6
5. Φορέας Διαχείρισης	7
6. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης	7
7. Δικαιούχοι.....	9
8. Επιλέξιμες Κατοικίες	9
9. Λόγοι Αποκλεισμού Προτάσεων.....	10
10. Κριτήρια και Προϋποθέσεις Έγκρισης	11
11. Επιλέξιμες Δράσεις	12
12. Χορηγία	14
13. Τύποι Επενδύσεων.....	16
14. Διαδικασία Υλοποίησης.....	17
15. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης.....	25
16. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αιτήματος Πληρωμής.....	27
17. Ενστάσεις	28
18. Υποχρεώσεις δικαιούχων	29
19. Ειδικές Διατάξεις.....	30
20. Ερμηνείες – Θεσμοί- Τροποποιήσεις.....	30
21. Πρόδηλα Σφάλματα.....	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΕΥΑΛΩΤΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ.....	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ.....	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	43

ΣΥΝΟΨΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Υφιστάμενες κατοικίες που βρίσκονται εντός των Βρετανικών Βάσεων, για τις οποίες η αίτηση για έκδοση πολεοδομικής ή οικοδομικής άδειας είχε κατατεθεί πριν την **21.12.2007**.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Φυσικά Πρόσωπα που ζουν μόνιμα στις περιοχές των Βρετανικών Βάσεων.

ΤΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

- Θερμομόνωση κελύφους (κάθετα και οριζόντια δομικά στοιχεία)
- Κουφώματα, Συστήματα σκίασης
- Τεχνικά συστήματα (τεχνικός εξοπλισμός για θέρμανση/ψύξη χώρου, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, επιτόπια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μπαταρίες αποθήκευσης ενέργειας)
- Δαπάνες Υπηρεσιών

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Ενημέρωση αιτητή
- Έκδοση αρχικού ΠΕΑ
- Επιλογή δράσεων
- Υποβολή πρότασης
- Προέγκριση
- Υλοποίηση επένδυσης
- Έκδοση τελικού ΠΕΑ
- Υποβολή δικαιολογητικών
- Έλεγχος και Καταβολή Χορηγίας

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Μέχρι την εξάντληση ή δέσμευση του διαθέσιμου προϋπολογισμού της πρόσκλησης.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

€500.000 (Δημόσια Δαπάνη).

ΤΥΠΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΤΥΠΟΣ Α: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΕ ΚΣΜΚΕ

ΤΥΠΟΣ Β: ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΤΥΠΟΣ Α: Μέχρι € 32.000

ΤΥΠΟΣ Β: Μέχρι € 24.000

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για όλους τους τύπους επενδύσεων, το ύψος της χορηγίας καθορίζεται με απλοποιημένη διαδικασία κόστους, ανάλογα με τις επενδύσεις που υλοποιούνται

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΦΥΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΥΕΕΒ	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
ΥΒΤ	Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΣΥΣΧΧΟ	Σύστημα Σχεδίων Χορηγιών του ΥΕΕΒ
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
ΕΜΠ	Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας
NCT/ECO	Η μορφή του ηλεκτρονικού αρχείου του ΠΕΑ
ΣΔΧ	Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης
ΚΣΜΚΕ	Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας
ΕΞ.Ε	Εξοικονόμηση Ενέργειας
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΦΒ	Φωτοβολταϊκό Σύστημα
ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΔΣΔ	Διαχειριστής Συστήματος Διανομής
ΦΑΕ	Φύλλο Αξιολόγησης Έργου (Πρότασης)

ΟΡΙΣΜΟΙ

«Αίτηση» σημαίνει «Πρόταση» ή/και «Αίτηση Καταβολής Χορηγίας»

«Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας» σημαίνει πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομόνων που τηρείται σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (Ν. 142(I)/2006). Το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομόνων είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας (www.energy.gov.cy).

«Επένδυση» σημαίνει κάθε υποδιαίρεση Κατηγορίας Επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 10 του παρόντος Σχεδίου.

«Επιμέρους Επένδυση» σημαίνει την Επένδυση που πραγματοποιείται από δικαιούχο

«Κέλυφος κτιρίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Κτίριο» και «κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας» έχουν την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης κτιρίου» ή «ΠΕΑ» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Σχέδιο» ή «Σχέδιο Χορηγιών» σημαίνει το παρόν «Σχέδιο Προώθησης Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ στις Κατοικίες».

«Τεχνικό σύστημα κτιρίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«ΑΜΕΑ» σημαίνει Άτομα Με Αναπηρία.

«Ευάλωτοι Καταναλωτές» σημαίνει οι κατηγορίες φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Β του Οδηγού.

«Ορεινές Περιοχές» σημαίνει οι περιοχές που ορίζονται στο Παράρτημα Γ του Οδηγού.

Οποιαδήποτε αναφορά σε Νόμο ή σε Κανονιστική Διοικητική Πράξη, σημαίνει τον εν λόγω Νόμο ή Κανονιστική Διοικητική Πράξη, όπως εκάστοτε διορθώνονται, τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Σχέδιο Προώθησης της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ για τις Κατοικίες

Το παρόν Σχέδιο αποσκοπεί στην προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε κατοικίες που βρίσκονται εντός των Βρετανικών Βάσεων. Στον στόχο αυτό συνεισφέρει η εφαρμογή παρεμβάσεων εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος της χώρας, με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις κατοικίες, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Τα κίνητρα που παρέχονται από το Σχέδιο αυτό έχουν τη μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών. Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς η ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας, αφορά μη επιστρεπτέα επιχορήγηση επιλέξιμων δαπανών.

Ο στόχος αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό τη μορφή μη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών ενισχύσεων.

1. Ταυτότητα Σχεδίου

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:

Οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:

2021-2027 - Η διάρκεια εφαρμογής κάθε προκήρυξης θα ανακοινώνεται ξεχωριστά.

ΣΧΕΔΙΟ:

Προώθηση της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ στις Κατοικίες που βρίσκονται εντός των Βρετανικών Βάσεων.

ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

Φυσικά Πρόσωπα που προβαίνουν σε επένδυση εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενης κατοικίας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:

€500.000 (προϋπολογισμός πρόσκλησης)

2. Σκοπός

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην εκτεταμένη ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων κατοικιών που αντιστοιχούν σε μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 60 %.

Ο σκοπός αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό τη μορφή μη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών ενισχύσεων για κάλυψη επενδύσεων **που αφορούν αποκλειστικά την αγορά και την εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού/υλικών.**

3. Χρηματοδότηση

Το Σχέδιο θα χρηματοδοτηθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Το ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Σχεδίου κατά την παρούσα Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (ΠρΥΠ) ανέρχεται στο **€0,5 εκατομμύριο ευρώ.**

4. Περίοδος Εφαρμογής

Το Σχέδιο θα εφαρμόζεται κατά την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 και οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου η οποία και θα ορίζεται στις Προσκήσεις

Σχεδίου

Υποβολής Προτάσεων που θα ανακοινωθούν από το ΥΕΕΒ. Το Σχέδιο αυτό ή μέρος του δύναται να τροποποιηθεί, να ανασταλεί ή και να αντικατασταθεί με άλλο Σχέδιο Χορηγιών, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου 20 του παρόντος εγγράφου.

5. Φορέας Διαχείρισης

Την ευθύνη της διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου, έχει το ΥΕΕΒ. Ειδικότερα το ΥΕΕΒ αναλαμβάνει:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο..
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής, την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των προτάσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και γενικά την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου.
- Τη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων/ προτάσεων στο Σχέδιο.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των έργων και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των δικαιούχων.
- Τον έλεγχο και επαλήθευση / βεβαίωση των δαπανών και τόσο της φυσικής προόδου/υλοποίησης του έργου όσο και των σχετικών δαπανών.
- Τον έλεγχο για τη συμμόρφωση των δικαιούχων που εντάσσονται στο Σχέδιο, με σχετικές Νομοθεσίες. Το θεσμικό πλαίσιο, οι σχετικοί Νόμοι και Κανονισμοί καταγράφονται στο Παράρτημα Δ.

6. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης

Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι:

1. Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Η Πρόσκληση γίνεται με απόφαση του/της Υπουργού ΥΕΕΒ, η οποία θα ανακοινώνεται δια των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης.

2. Υποβολή Πρότασης (μόνο ηλεκτρονικά) από δυνητικό Δικαιούχο

Οι αιτήσεις συνοδευόμενες από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται **αποκλειστικά μέσω της ιστοσελίδας του ηλεκτρονικού Συστήματος Σχεδίων Χορηγιών (ΣΥΣΧΧΟ) του ΥΕΕΒ (<https://fundingapps.mcit.gov.cy>)**.

3. Αξιολόγηση των Προτάσεων

Η σειρά προτεραιότητας καθορίζεται βάσει της σειράς υποβολής των Προτάσεων. Η αξιολόγηση είναι άμεση. Γίνεται έλεγχος των προτάσεων από την Ομάδα Αξιολόγησης κατά πόσο αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις για ένταξή τους στο Σχέδιο, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, πληρότητας και κανονικότητας του Έργου και τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (βλ. Ενότητα 10). Κατά τον εν λόγω έλεγχο, εάν κριθεί

απαραίτητο από την Ομάδα Αξιολόγησης, δύναται να γίνει και επιτόπιος έλεγχος της οικίας για την οποία υποβάλλεται πρόταση για επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου της αίτησης.

4. Απόφαση Έγκρισης / Απόρριψης των Προτάσεων

Οι προτάσεις που εξετάζονται προωθούνται από την Ομάδα Αξιολόγησης στον προϊστάμενο της Μονάδας Ένταξης, με εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη, ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Οι αιτήσεις που αποφασίζεται να εγκριθούν εντάσσονται στο Σχέδιο κατόπιν επικύρωσης της απόφασης από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΕΕΒ ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του.

5. Ενημέρωση των Αιτητών

Οι αιτητές ενημερώνονται για την έγκριση ή απόρριψη της Πρότασης τους.

6. Υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης (ΣΔΧ)

Υπογράφεται ΣΔΧ μεταξύ του ΥΕΕΒ και του Δικαιούχου που εντάσσεται στο Σχέδιο.

7. Υλοποίηση της Επένδυσης

Οι εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης της κάθε κατοικίας που εντάσσεται στο Σχέδιο, υλοποιούνται εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.

8. Υποβολή του Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης, υποβάλλεται με τον τρόπο που θα καθορίζεται στην εγκριτική απόφαση, το αίτημα καταβολής χορηγίας συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την υλοποίηση της επένδυσης για ενεργειακή αναβάθμιση, στη βάση της σχετικής εθνικής νομοθεσίας και των προνοιών του Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου.

9. Επιτόπια επαλήθευση

Αρμόδιοι λειτουργοί / επιθεωρητές ή εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι του ΥΕΕΒ, πραγματοποιούν επιτόπια επιθεώρηση για επαλήθευση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της κάθε αίτησης, σύμφωνα με τη ΣΔΧ.

10. Καταβολή Χορηγίας προς τον Δικαιούχο

Καταβάλλεται χορηγία σε όλες τις περιπτώσεις αιτήσεων που έχει επαληθευτεί η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου και επιβεβαιωθεί η επίτευξη όλων των κριτηρίων που περιλαμβάνονται στη ΣΔΧ.

11. Δειγματοληπτικοί έλεγχοι

Το ΥΕΕΒ δύναται σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης της επένδυσης να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους, με σκοπό την εξακρίβωση των όσων περιλαμβάνονται τόσο στην αίτηση/ πρόταση επένδυσης όσο και στο αίτημα καταβολής χορηγίας¹.

7. Δικαιούχοι

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχει **κάθε φυσικό πρόσωπο** που δεν ασκεί οικονομική δραστηριότητα και το οποίο προβαίνει σε εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενης οικίας που βρίσκεται εντός των Βρετανικών Βάσεων. Δεν μπορούν, στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου, να επιχορηγηθούν νομικά πρόσωπα ή/και επενδύσεις που γίνονται προς όφελος νομικών προσώπων.

Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις ενεργειακής αναβάθμισης πολυκατοικιών που αποτελούνται από πέντε ή περισσότερες μονάδες, για τις οποίες θα πρέπει να υποβάλλεται μια ενιαία αίτηση από τη Διαχειριστική Επιτροπή της πολυκατοικίας, μέσω του εξουσιοδοτημένου της εκπροσώπου, η οποία θα πρέπει να ενεργεί² εκ μέρους όλων των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας. Οι ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας θα πρέπει να είναι φυσικά πρόσωπα. Οι μονάδες της πολυκατοικίας που δεν ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

8. Επιλέξιμες Κατοικίες

Οι κατοικίες³ για τις οποίες υποβάλλεται η αίτηση, θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας:

- **Να βρίσκονται εντός των Βρετανικών Βάσεων.**
- Να έχουν λογαριασμό παροχής ηλεκτρικού ρεύματος από την ΑΗΚ με οικιακή διατίμηση⁴ και ο λογαριασμός αυτός να ανήκει σε φυσικό πρόσωπο.
- Η αίτηση για την έκδοση της αρχικής τους πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής να έχει κατατεθεί **πριν την 21^η Δεκεμβρίου 2007**.
- **Να μην ανήκουν / να μην ενοικιάζονται από νομικό πρόσωπο και να μην χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο άσκησης οικονομικής**

¹ Ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει στη διάθεση του και να θέτει εφόσον του ζητηθούν όλα τα σχετικά έγγραφα, δικαιολογητικά ή/και άλλα στοιχεία που αφορούν την επένδυση, σχετικά με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου, του χρόνου υλοποίησης και την πληρωμή της κάθε δαπάνης (εξοφλημένα τιμολόγια και αποδείξεις).

² Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη από όλους τους ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας, με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι υπάρχει η σύμφωνη γνώμη όλων για την προτεινόμενη αναβάθμιση.

³ Ανεξάρτητες, ημιανεξάρτητες, δομημένες σε σειρά ή μεμονωμένα διαμερίσματα σε Πολυκατοικίες .

⁴ Σε περίπτωση που το υφιστάμενο κτίριο έχει χρήση άλλη από οικιστική, δύναται να υποβληθεί αίτηση νοουμένου ότι θα γίνει αίτημα αλλαγής χρήσης **πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης**. Σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει πριν την ημερομηνία υπογραφής της ΣΔΧ να εγκριθεί η αλλαγή χρήσης από την αρμόδια οικοδομική αρχή. Σε περιπτώσεις που υπήρχε παροχή αλλά έχει διακοπεί, δύναται να υποβάλλεται βεβαίωση από την ΑΗΚ με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι η κατοικία είχε στο παρελθόν σύνδεση, αναφέροντας την ημερομηνία αρχικής σύνδεσης και το ιστορικό καταναλώσεων.

δραστηριότητας για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) χρόνων από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

- Να μην έχει τύχει επιχορήγησης στα πλαίσια οποιασδήποτε πρόσκλησης του Σχεδίου «Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Κατοικίες» της ΠΠ 2014-2020, από το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας ή από άλλη πηγή χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες για τις οποίες ζητείται χορηγία.

Στα πλαίσια της παρούσας Πρόσκλησης δύναται να εγκριθεί **μία μόνο αίτηση για κάθε κατοικία**. Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό αιτήσεων που μπορούν να υποβληθούν από κάθε φυσικό πρόσωπο, νοουμένου ότι αυτές θα αφορούν διαφορετικές κατοικίες.

Στις περιπτώσεις ενεργειακής αναβάθμισης πολυκατοικιών, δύναται να υποβληθεί μία ενιαία αίτηση για ολόκληρη την οικοδομή. Στις περιπτώσεις αυτές, η αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται από τη Διαχειριστική Επιτροπή της πολυκατοικίας, μέσω του εξουσιοδοτημένου της εκπροσώπου, η οποία θα πρέπει να ενεργεί⁵ εκ μέρους όλων των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας. Η πολυκατοικία θα πρέπει να αποτελείται τουλάχιστον από πέντε ή περισσότερες κτιριακές μονάδες. Νοείται ότι επιλέξιμες θα είναι μόνο οι δράσεις που αφορούν τις μονάδες της πολυκατοικίας με οικιστική χρήση.

9. Λόγοι Αποκλεισμού Προτάσεων

Η Πρόταση δύναται να αποκλειστεί (σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας) εάν ο αιτητής, κατά την κρίση του ΥΕΕΒ εμπίπτει σε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. Αποφ. 69.782 και ημερ. 23.12.2009 «Οποιοδήποτε Φυσικό ή Νομικό πρόσωπο σε βάρος του οποίου υφίσταται οριστική καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου για δόλο, απάτη και/ή άλλο αδίκημα, που συντελέστηκε σε σχέση με προηγούμενο Σχέδιο/ Έργο Παροχής Χορηγιών του ΥΕΕΒ, αποκλείεται από την καταβολή χορηγίας δυνάμει του παρόντος Έργου, εκτός αν έχουν παρέλθει τρία χρόνια από την ημερομηνία της εν λόγω καταδικαστικής απόφασης».
- Ο αιτητής είναι ή κρίνεται ένοχος ψευδών δηλώσεων για την παροχή πληροφοριών ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών και των στοιχείων που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησης ένταξης της Πρότασης.
- Η Πρόταση δεν πληροί τα κριτήρια και προϋποθέσεις για έγκριση, όπως αυτά καθορίζονται στην Ενότητα 10 του παρόντος Σχεδίου.
- Διαπιστώνεται ότι για τον ίδιο εξοπλισμό / ίδιες δράσεις έχει παραχωρηθεί χορηγία ή εκκρεμεί η εξέταση σχετικής αίτησης στα πλαίσια άλλου Σχεδίου.

⁵ Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη από όλους τους ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας, με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι υπάρχει η σύμφωνη γνώμη όλων για την προτεινόμενη αναβάθμιση.

10. Κριτήρια και Προϋποθέσεις Έγκρισης

Για να υπάρχει δυνατότητα υποβολής πρότασης στα πλαίσια του Σχεδίου, οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια/προϋποθέσεις.

Επιλεξιμότητα

1. Η πρόταση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την Πρόσκληση προθεσμίας.
2. Η πρόταση έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Ενότητας 14 και επισυνάφθηκαν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα, όπως αυτά καθορίζονται στις Ενότητες 15 και 16 και στο Πρότυπο Έντυπο Αίτησης Υποβολής Πρότασης που είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΥΕΕΒ.
3. Η κατοικία πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, όπως αυτές καταγράφονται στην Ενότητα 8.
4. Το αρχικό ΠΕΑ της κατοικίας θα πρέπει να φέρει ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας ανακοίνωσης της 2^{ης} προκήρυξης του Σχεδίου και να παρουσιάζει την κατάσταση της οικίας κατά την ημερομηνία έκδοσης του.
5. Το Σχέδιο καλύπτει δράσεις που υλοποιούνται μετά την ημερομηνία έκδοσης του αρχικού ΠΕΑ της κατοικίας.
6. Δεν επιτρέπεται η ολοκλήρωση όλων των εργασιών πριν την ημερομηνία υποβολής της κάθε αίτησης⁶.
7. Ο αιτητής εμπίπτει στους δυνητικούς δικαιούχους, όπως αυτοί καθορίζονται στην Ενότητα 7.
8. Το προτεινόμενο έργο είναι συμβατό με τους κανονισμούς για χρηματοδότηση και ο αιτητής έχει αποδεχτεί τους όρους της υπεύθυνης δήλωσης, η οποία περιλαμβάνεται στην Πρόταση που θα υποβάλει ηλεκτρονικά.
9. Στην πρόταση καταγράφεται ξεκάθαρα η αναμενόμενη ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας⁷ μετά την υλοποίηση της επένδυσης. Επιπρόσθετα, στην πρόταση θα πρέπει να καταγράφονται και τα αναμενόμενα αποτελέσματα εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση (τελική κατανάλωση ενέργειας πριν και μετά την αναβάθμιση), όπως υπολογίζονται από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα της κάθε κατοικίας.
10. Σε περιπτώσεις ενεργειακής ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας⁸ οικίας ή πολυκατοικίας, της οποίας η άδεια οικοδομής εκδόθηκε πριν το 1994, ο ιδιοκτήτης οφείλει να γνωρίζει ότι θα πρέπει να διορίσει κατάλληλο μελετητή που να του ετοιμάσει έκθεση αποτίμησης του φέροντος οργανισμού σύμφωνα με τους εν ισχύ ευρωπαϊκούς αναφορικά με την κατάσταση του στατικού φορέα της οικοδομής και την υπολογιζόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής της, η οποία να

⁶ Αυτό αποτελεί ευθύνη τόσο του αιτητή όσο και του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα, να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης, όταν τους ζητηθεί.

⁷ Το ποσοστό εξοικονόμησης αφορά την μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας όπως αυτή υπολογίζεται από την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου και εξακριβώνεται με την έκδοση ΠΕΑ πριν και μετά την ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας.

⁸ Όπως ορίζεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

συνοδεύεται από τυχόν συστάσεις αναφορικά με τη δομοστατική ενίσχυση της.

Συμβατότητα

- 1.** Η Πρόταση είναι συμβατή με το αντικείμενο και τους στόχους του Σχεδίου.
- 2.** Η Πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου.
- 3.** Η Πρόταση είναι συμβατή με τα γενικά και τεχνικά κριτήρια και τους όρους επιλεξιμότητας, όπως αναφέρονται στο Σχέδιο.
- 4.** Στη πρόταση διασφαλίζεται ότι επιτυγχάνονται τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του κάθε τύπου επενδύσεων.

Κανονικότητα

- 1.** Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον.
- 2.** Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- 3.** Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον Αιτητή των κανονισμών δημοσιότητας και πληροφόρησης.

Ποιότητα και Πληρότητα

- 1.** Πλήρης και σαφής τεκμηριωμένη περιγραφή του προτεινομένου έργου σύμφωνα με την πρόσκληση.
- 2.** Σαφής καταγραφή των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν.
- 3.** Υποβολή όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά καταγράφονται στις Ενότητες 15 και 16 .

11. Επιλέξιμες Δράσεις

Οι επιλέξιμες δράσεις που καλύπτονται από το Σχέδιο είναι οι ακόλουθες:

Μέρος Α' - Οικοδομικές Εργασίες⁹

A1. Θερμομόνωση οριζόντιων δομικών στοιχείων (οροφές, πυλωτές, δάπεδα σε πρόβολο, δώματα, στέγες) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των οριζόντιων δομικών στοιχείων της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το 0,40 W/m²K **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης.**

A2. Θερμομόνωση τοίχων και στοιχείων της φέρουσας κατασκευής (κολόνες, δοκοί και τοιχία) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των τοίχων και των στοιχείων της φέρουσας κατασκευής της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το 0,40 W/m²K **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης.**

⁹ Σε όλες τις περιπτώσεις ενεργειακών αναβαθμίσεων οικοδομών πρέπει να υπάρχει συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης όπως αυτές καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδεται από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει του Άρθρου 15 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

A3. Αντικατάσταση κουφωμάτων που περιλαμβάνονται στο κέλυφτης της κατοικίας, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των κουφωτών της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το $2,25 \text{ W/m}^2\text{K}$ **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης. Νοείται ότι το κάθε νέο κούφωμα που αντικαθιστά παλαιό, θα πρέπει να έχει συντελεστή θερμοπερατότητας μικρότερο ή ίσο με $2,90 \text{ W/m}^2\text{K}$ για να κριθεί επιλέξιμο.**

A4. Εγκατάσταση εξωτερικής σκίασης που αφορά τα κουφώματα.

Μέρος Β' - Τεχνικά Συστήματα

B1. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού.

- ο τα **ηλιακά πλαίσια** θα πρέπει να διαθέτουν πιστοποίηση **SOLAR KEYMARK**
- ο Εάν η δεξαμενή αποθήκευσης ζεστού νερού είναι χωρητικότητας **μέχρι και 200lt**, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον **ενεργειακής κατηγορίας Β** με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 814/2013.
- ο Εάν ο κύλινδρος ζεστού νερού είναι χωρητικότητας **μεγαλύτερη από 200lt**, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον **ενεργειακής κατηγορίας C** με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 814/2013.

B2. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση αυτόνομων κλιματιστικών μονάδων διαιρεμένου τύπου υψηλής ενεργειακής απόδοσης με μέγιστη ονομαστική ισχύ εξόδου 12kW.

- ο Τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον **A++** για ψύξη και Τουλάχιστον **A+** για θέρμανση στη "μέση" εποχή θέρμανσης όπως αυτές καθορίζονται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 626/2011.
- ο Σε περίπτωση αντικατάστασης θα πρέπει να δηλώνονται όπου είναι διαθέσιμα τα στοιχεία του υφιστάμενου εξοπλισμού (Μοντέλο υφιστάμενου κλιματιστικού, απόδοση SEER, απόδοση SCOP και η ενεργειακή κλάση).

B3. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση Αεροθερμικής, Γεωθερμικής ή Υδροθερμικής αντλίας θερμότητας ψηλής ενεργειακής απόδοσης, για τη λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης χώρου.

- ο Τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον **A+** όπως καθορίζεται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 811/2013.

B4. Αγορά και εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος δυναμικότητας μέχρι 10kW, το οποίο θα λειτουργεί με τη μέθοδο Net-Billing.

- ο Τα συστήματα αυτά θα πρέπει να εγκατασταθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του εκάστοτε εν ισχύ «Σχεδίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για ίδια κατανάλωση» του ΥΕΕΒ.

B5. Μπαταρίες για αποθήκευση της ενέργειας που θα παράγεται από το Φωτοβολταϊκό Σύστημα δυναμικότητας μέχρι 4kWh.

B6. Αγορά και εγκατάσταση λέβητα ψηλής ενεργειακής απόδοσης για θέρμανση χώρου.

- Τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον Α .

Σημειώσεις:

Οι τεχνικές απαιτήσεις του εξοπλισμού δύναται να τροποποιηθούν από τον Φορέα Διαχείρισης, σε περίπτωση έκδοσης νέων Κανονισμών.

Η εγκατάσταση **Φωτοβολταϊκού Συστήματος** πρέπει να γίνεται από εγκεκριμένο Εγκαταστάτη συστημάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, που είναι εγγεγραμμένος στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών μικρής κλίμακας Συστημάτων ΑΠΕ.

Η εγκατάσταση **Ηλιακού Θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού** πρέπει να γίνεται από εγκεκριμένο Εγκαταστάτη Ηλιακών Θερμικών Συστημάτων, που είναι εγγεγραμμένος στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών μικρής κλίμακας Συστημάτων ΑΠΕ.

Συστήνεται όπως, όπου υπάρχει δυνατότητα, οι εγκαταστάσεις τεχνικών συστημάτων που αναφέρονται στις υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες, να γίνονται από εγκαταστάτες που είναι εγγεγραμμένοι στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου.

Όλα τα μητρώα εγκαταστατών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας του ΥΕΕΒ <http://energy.gov.cy> .

Μέρος Γ' - Δαπάνες Παροχής Υπηρεσιών

Γ1. Δαπάνες Υπηρεσιών.

---

12. Χορηγία

Ο τρόπος υπολογισμού της χορηγίας που θα παραχωρείται για κάθε επιλέξιμη δράση που θα υλοποιηθεί στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου καταγράφεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α.

Νοείται ότι η χορηγία θα παραχωρείται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση πληροί όλα τα κριτήρια του Σχεδίου και θα ενταχθεί σε ένα από τους τύπους επενδύσεων, όπως αυτοί περιγράφονται στην Ενότητα 13.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών

Για κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών, θα παραχωρείται αυξημένο ποσό χορηγίας, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η αίτηση υποβάλλεται από τον ίδιο τον ευάλωτο καταναλωτή ή
- Η αίτηση υποβάλλεται από φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι παππούς/γιαγιά, εγγόνι, σύζυγος, παιδί, αδελφός/ή, γονέας, ή κηδεμόνας του ευάλωτου καταναλωτή.

- Η κατοικία που αναβαθμίζεται είναι η μόνιμη κατοικία του ευάλωτου καταναλωτή.
- Με την αίτηση υποβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση των πιο πάνω.

Για κάθε ευάλωτο καταναλωτή δύναται να παραχωρηθεί αυξημένο ποσοστό χορηγίας σε μία μόνο αίτηση.

Ο κατάλογος με τους δικαιούχους που εμπίπτουν στους ευάλωτους καταναλωτές, παρουσιάζεται στο Παράρτημα Β.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες που εμπίπτουν σε ορεινές περιοχές

Μέσω του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών προωθείται η υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνονται στην **Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ)**. Στο πλαίσιο αυτό, εγκαταστάσεις που γίνονται σε οικίες οι οποίες εμπίπτουν μέσα στις ορεινές περιοχές λαμβάνουν αυξημένη χορηγία, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α. Επισημαίνεται ότι:

(α) Οι ορεινές περιοχές ορίζονται αποκλειστικά βάσει ταχυδρομικού κώδικα από τον Επίτροπο Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων. Ο κατάλογος των ταχυδρομικών κωδικών που προσδιορίζουν τις ορεινές περιοχές, όπως αυτός έχει ετοιμαστεί από τον Επίτροπο, παρατίθεται στο **Παράρτημα Γ**.

(β) Οικίες των οποίων ο ταχυδρομικός κώδικας δεν περιλαμβάνεται στον πιο πάνω κατάλογο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στις ορεινές περιοχές.

(γ) Ο ταχυδρομικός κωδικός της κάθε οικίας λαμβάνεται αποκλειστικά από τη διεύθυνση που αναγράφεται στον Λογαριασμό/Κατάσταση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (πχ. ΑΗΚ) που θα επισυνάψει ο αιτητής.

(δ) Σε περίπτωση που –για οποιοδήποτε λόγο– στον Λογαριασμό/Κατάσταση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (πχ. ΑΗΚ) δεν αναγράφεται ταχυδρομικός κώδικας, ο εντοπισμός του ταχυδρομικού κώδικα της διεύθυνσης στην οποία βρίσκεται η οικία θα γίνεται από το σύστημα των Κυπριακών Ταχυδρομείων.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες που εκτοπισθέντων που βρίσκονται σε προσφυγικούς συνοικισμούς

Για κατοικίες προσφύγων που βρίσκονται εντός προσφυγικών συνοικισμών, , θα παραχωρείται αυξημένο ποσό χορηγίας, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Η κατοικία βρίσκεται εντός προσφυγικού συνοικισμού.

(β) Η κατοικία αποτελεί μόνιμη διαμονή του αιτητή

(γ) Ο αιτητής ή ο/η σύζυγος του είναι εκτοπισθέντας.

(δ) Η κατοικία δεν που εμπίπτει στις επιλέξιμες κατοικίες του Σχεδίου Ανοικοδόμησης και Επιδιόρθωσης Πολυκατοικιών σε Κυβερνητικούς Οικισμούς Στέγασης Εκτοπισθέντων που εφαρμόζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

13. Τύποι Επενδύσεων

Οι Προτάσεις που θα υποβληθούν από τους αιτητές, δύναται να αφορούν επενδύσεις σε μια από τις Κατηγορίες Επενδύσεων που παρουσιάζονται πιο κάτω:

Α ΤΥΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΚΣΜΚΕ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ:

- Ενεργειακή Αναβάθμιση κατοικίας σε **Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ)** και συμμόρφωση με τα κριτήρια που καθορίζονται στο σχετικό Διάταγμα που εκδίδεται από τον/την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει της Παραγράφου (ζ), του Εδαφίου 3 του Άρθρου 19 των περί της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- **Υποχρεωτική μία τουλάχιστον επένδυση που να αφορά αναβάθμιση του κελύφους της κατοικίας** (επιλέξιμες δαπάνες Α.1, Α.2 ή Α.3 της Ενότητας 11).

ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Α' ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:

Το ποσό χορηγίας δύναται να ανέλθει μέχρι τις **€32.000 για κάθε κατοικία.**

Β ΤΥΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ:

Ενεργειακή Αναβάθμιση κατοικίας, έτσι ώστε να επιτευχθούν τα ακόλουθα υποχρεωτικά κριτήρια:

- Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον **60%**¹⁰ βάσει του τελικού ΠΕΑ της κατοικίας, συγκρινόμενο με το αρχικό της ΠΕΑ
- **Υποχρεωτική μία τουλάχιστον επένδυση που να αφορά αναβάθμιση του κελύφους της κατοικίας** (επιλέξιμες δαπάνες Α.1, Α.2 ή Α.3 της Ενότητας 11).

ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Β' ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:

Το ποσό χορηγίας δύναται να ανέλθει μέχρι τις **€24.000 για κάθε κατοικία.**

¹⁰ Ο υπολογισμός γίνεται με βάση την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, όπως αυτή ορίζεται σε Διάταγμα που εκδίδει ο/η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει του Άρθρου 14 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020, ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

14. Διαδικασία Υλοποίησης

A. Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων

A. Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων

Το ΥΕΕΒ προβαίνει σε ανοικτή πρόσκληση υποβολής Προτάσεων με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του ΥΕΕΒ, στον ημερήσιο τύπο και στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Στην κάθε πρόσκληση θα καθορίζεται η χρονική περίοδος υποβολής Προτάσεων, οι ενέργειες που εμπίπτουν σε αυτή, το ποσό χρηματοδότησης καθώς και οι πληροφορίες επικοινωνίας.

Για κάθε πρόσκληση, οι δαπάνες που έγιναν σε χρονική περίοδο προηγούμενης Πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμες, **εκτός αν προνοείται διαφορετικά στην Πρόσκληση Υποβολής Πρότασης.**

Κατά την παρούσα Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, επιλέξιμες είναι οι επενδύσεις που θα υλοποιηθούν σε ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης του αρχικού ΠΕΑ της κατοικίας, **νοουμένου ότι δεν θα ολοκληρωθούν όλες οι επιλέξιμες επενδύσεις πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.**

Το αρχικό ΠΕΑ της κατοικίας θα πρέπει να έχει εκδοθεί **μετά τις 25 Νοεμβρίου 2022.**

B. Προετοιμασία και Συγκέντρωση Στοιχείων / Ευθύνες Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα

B. Προετοιμασία και Συγκέντρωση Στοιχείων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση, θα πρέπει να επιλέξουν και συνεργαστούν με Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα (ΕΜΠ), ο/η οποίος/α θα αναλάβει την έκδοση του ΠΕΑ της υφιστάμενης κατοικίας καθώς επίσης και να υπολογίσει την ενεργειακή της κατηγορία μετά την αναβάθμιση, με τον τρόπο που περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους.

Ο αιτητής και Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας, δεν μπορούν να έχουν συγγένεια μέχρι 4^{ου} βαθμού.

Το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομώνων, είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας <https://epc.meci.gov.cy/QE.html>.

Αφού συμφωνηθεί η συνεργασία¹¹ του δυνητικού δικαιούχου με ΕΜΠ, απαιτούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επιθεώρηση οικίας από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα πριν την έκδοση του αρχικού ΠΕΑ και λήψη λεπτομερών **ψηφιακών** φωτογραφιών. Οι φωτογραφίες θα πρέπει να τηρηθούν στο αρχείο του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα για τυχόν μελλοντικούς ελέγχους.
- Έκδοση του αρχικού ΠΕΑ μετά την επιθεώρηση και των συστάσεων του ΕΜΠ.
- Απόφαση για τις δράσεις που θα εφαρμοστούν στην οικία, βάσει των οποίων θα αναβαθμιστεί στην επιθυμητή κατηγορία.
- Ετοιμασία έκθεσης από τον ΕΜΠ και επιβεβαίωση ότι επιτυγχάνονται τα τεχνικά κριτήρια της κατηγορίας επένδυσης που έχει επιλέξει ο δυνητικός Δικαιούχος, εάν πραγματοποιηθούν οι δράσεις που αποφασίστηκαν από αυτόν. Υπολογίζονται μεταξύ άλλων οι μέσοι συντελεστές θερμοπερατότητας των στοιχείων του κελύφους και το αναμενόμενο ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας.
- Συλλογή των πληροφοριών που απαιτούνται για υποβολή αίτησης και εξασφάλιση όλων των απαραίτητων εγγράφων συμμετοχής από τον δυνητικό δικαιούχο.

Σημαντική επισήμανση:

Αποτελεί ευθύνη του ΕΜΠ που συμφωνεί να συνεργαστεί με τον κάθε δικαιούχο, να επισκεφθεί, καταγράψει και φωτογραφίσει λεπτομερώς την υφιστάμενη κατάσταση κάθε κατοικίας που συμμετέχει στο Σχέδιο. Ο ΕΜΠ θα πρέπει να συμπληρώσει την τυποποιημένη υπεύθυνη δήλωση με όλα τα στοιχεία που απαιτούνται και να την παραδώσει στον αιτητή ούτως ώστε να επισυναφθεί με την αίτηση.

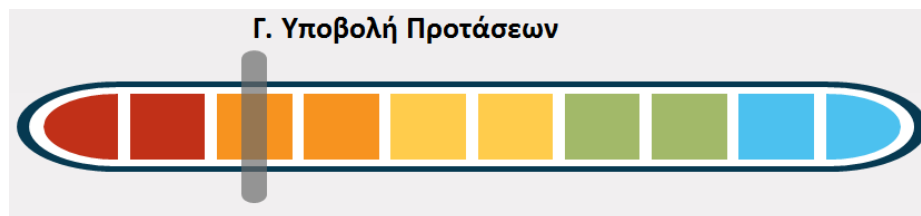
Σε τυχόν έλεγχο από το ΥΕΕΒ, ο ΕΜΠ θα πρέπει να αποδείξει με τα στοιχεία που θα διαθέτει και τις φωτογραφίες που έλαβε, ότι τα δεδομένα που έχουν περιληφθεί στο αρχικό ΠΕΑ ήταν τα πραγματικά.

Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε στάδιο αξιολόγησης / ελέγχου μιας αίτησης, διαπιστωθεί ότι τα δεδομένα που καταγράφηκαν / δηλώθηκαν από τον ΕΜΠ είναι λανθασμένα ή/και ψευδή, τότε ο ΕΜΠ θα καταγγέλλεται στην Αρμόδια Αρχή (Υπ. Ενέργειας, ΥΕΕΒ). Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή αποφασίσει την αναστολή / τερματισμό της εγγραφής του ΕΜΠ από το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομώνων, τότε ο συγκεκριμένος ΕΜΠ θα

¹¹ Οι όροι της συνεργασίας και η συμφωνηθείσα αμοιβή, αποτελούν ιδιωτική συμφωνία του κάθε δικαιούχου με τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα που επιλέγουν και δεν δύνανται να ρυθμιστούν από το παρόν Σχέδιο. Σε περίπτωση διαφωνίας, αυτή θα πρέπει να λυθεί βάσει της ισχύουσας Νομοθεσίας ή/και των όρων της ιδιωτικής συμφωνίας των δύο μερών.

αποκλείεται αυτόματα και από το Σχέδιο. Σε τέτοια περίπτωση, οποιοδήποτε αιτητές συνεργάζονται μαζί του θα ενημερώνονται και θα καλούνται να εξασφαλίσουν υπηρεσίες από άλλο ΕΜΠ.

Γ. Υποβολή Προτάσεων (ΜΟΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ)

Οι προτάσεις θα υποβάλλονται **μόνο ηλεκτρονικά** μέσω της ιστοσελίδας <https://fundingapps.mcit.gov.cy> χρησιμοποιώντας τους φυλλομετρητές Chrome, Firefox και Edge, κατά την περίοδο υποβολής που θα καθορίζεται με σχετική ανακοίνωση του ΥΕΕΒ.

Οι ενδιαφερόμενοι δυνητικοί αιτητές προτρέπονται όπως μελετήσουν προσεκτικά τις πρόνοιες του παρόντος Οδηγού Σχεδίου και των σχετικών εντύπων πληροφόρησης (υπόδειγμα αίτησης και οδηγός υποβολής αίτησης) και στη συνέχεια προχωρήσουν σε υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης.

Το Έντυπο Υποβολής της Πρότασης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα.

Οι αιτητές θα πρέπει απαραίτητα να επιβεβαιώσουν την επιτυχή υποβολή της αίτησης τους μέσω λήψης ηλεκτρονικού μηνύματος που θα αποστέλλεται ηλεκτρονικά (email) στην ηλεκτρονική διεύθυνση που θα δηλώνεται στο σύστημα.

Επισημαίνεται ότι οι αιτητές θα πρέπει απαραίτητα να κρατήσουν εκτυπωμένο αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης, στο οποίο αναγράφεται «ΥΠΟΒΛΗΜΕΝΗ» και «Ημερομηνία Υποβολής». Το αντίγραφο δύναται να ζητηθεί ως αποδεικτικό επιτυχούς υποβολής της αίτησης στο ηλεκτρονικό σύστημα.

Μετά την οριστική υποβολή των αιτήσεων στο σύστημα, αυτές λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και πρωτοκολλούνται με **βάση την σειρά επιτυχούς οριστικοποίησης**.

Αιτήσεις που δεν θα υποβληθούν και οριστικοποιηθούν μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δεν θα λαμβάνονται υπόψη.

Τονίζεται ότι μετά την οριστική υποβολή μιας αίτησης, δεν θα γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση ή συμπλήρωση της υποβληθείσας πρότασης από τον δυνητικό δικαιούχο.

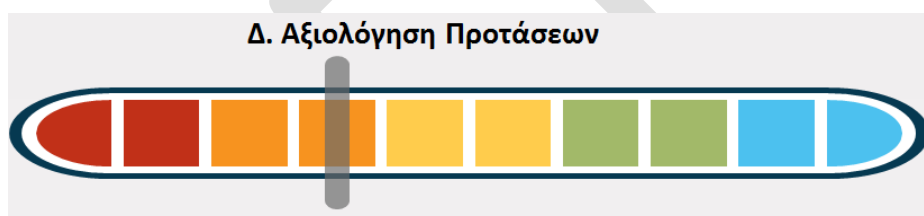
Εάν κατά τον καταρχήν έλεγχο πληρότητας ή την αξιολόγηση των αιτήσεων εντοπιστούν ασάφειες σε σχέση με δικαιολογητικά/στοιχεία που υποβλήθηκαν ή ελλείψεις σε δικαιολογητικά, τα οποία είναι απαραίτητα για επιβεβαίωση ότι πληρούνται τα κριτήρια/προϋποθέσεις για έγκριση της αίτησης, τότε θα επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια της ομάδας αξιολόγησης να:

- Εξετάσει τα κριτήρια με βάση δεδομένα που κατέχει από οποιαδήποτε άλλη κρατική υπηρεσία ή/και
- Να ζητήσει από τον αιτητή διευκρινήσεις.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι αιτήσεις θα μπαίνουν σε κατάσταση αναστολής, οι αιτητές θα ενημερώνονται με γραπτή ηλεκτρονικό μήνυμα, στην διεύθυνση επικοινωνίας που θα δηλώσουν στην αίτηση τους και θα υποχρεούνται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών¹² από την ημερομηνία παραλαβής της συστημένης επιστολής να αποστείλουν τις σχετικές διευκρινήσεις.

Με την υποβολή των διευκρινήσεων, η πρόταση επανέρχεται σε φάση αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται όμως σε καμία περίπτωση η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών Δικαιούχων. Παρερχόμενης άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση που και τα νέα στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή, το ΥΕΕΒ θα απορρίπτει την αίτηση χωρίς άλλη προειδοποίηση και θα ενημερώνει ανάλογα τον αιτητή.

Δ. Αξιολόγηση Προτάσεων

Η αξιολόγηση των Προτάσεων γίνεται με τη διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης, δηλαδή η κάθε Πρόταση θα αξιολογείται μετά την υποβολή της και ανεξάρτητα από τις άλλες προτάσεις. Λόγω του ότι εφαρμόζεται η μέθοδος της άμεσης αξιολόγησης, μία Πρόταση για να εγκριθεί θα πρέπει να πληροί όλα τα κριτήρια αξιολόγησης (βλ. Ενότητα 10).

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων αιτήσεων διενεργούνται από την Ομάδα Αξιολόγησης, η οποία απαρτίζεται από λειτουργούς / επιθεωρητές του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ή/και από συμβεβλημένους με το ΥΕΕΒ φορείς / άτομα (αγορά υπηρεσιών).

Η Ομάδα θα αξιολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια επιλογής τα οποία εξειδικεύονται στο Φύλλο Αξιολόγησης Πρότασης (ΦΑΕ) και θα υποβάλλει τα αποτελέσματα της για επικύρωση στον προϊστάμενο της Μονάδας Ένταξης.

Ο υπολογισμός της μέγιστης χορηγίας που δύναται να παραχωρηθεί για την κάθε αίτηση, θα γίνεται στη βάση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΠΕΑ της κάθε κατοικίας.

Σε περίπτωση που υπάρχει αμφιβολία για το ωφέλιμο εμβαδό, την ημερομηνία ανέγερσης ή άλλη πληροφορία για τα χαρακτηριστικά μιας υπό εξέταση κατοικίας, το ΥΕΕΒ δύναται να αντλήσει τις απαιτούμενες πληροφορίες από αρμόδιες αρχές.

Ο προϊστάμενος της Μονάδας Ένταξης θα επικυρώνει ή θα απορρίπτει την πρόταση, με τη συγκατάθεση και υπογραφή του Γενικού Διευθυντή του ΥΕΕΒ

¹² Νοείται ότι το χρονικό περιθώριο των 30 ημερών δύναται να επεκταθεί, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο από την Ομάδα Αξιολόγησης. Σε τέτοια περίπτωση, θα δίνεται ανάλογη γραπτή ειδοποίηση στους δικαιούχους.

ή του εξουσιοδοτημένου του εκπροσώπου, που έχει και την ευθύνη της τελικής απόφασης.

Ε. Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

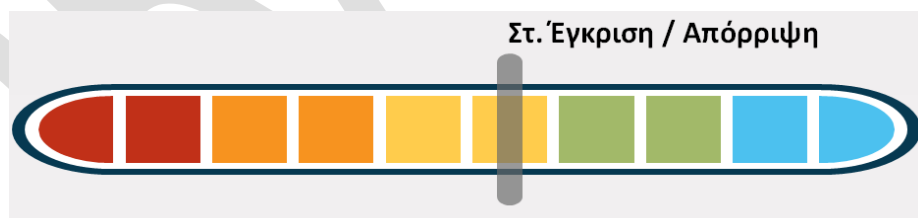

Το ΥΕΕΒ δύναται σε οποιοδήποτε στάδιο της κάθε αίτησης να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους και να ζητά οποιαδήποτε κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν τον χρόνο υλοποίησης και το είδος των επενδύσεων του φυσικού αντικειμένου του έργου.

Προς τον σκοπό αυτό ο κάθε δυνητικός δικαιούχος **οφείλει**, μεταξύ άλλων, **να διατηρεί και να παρουσιάζει/αποστέλλει εάν απαιτηθεί τα τιμολόγια και αποδείξεις** εξόφλησης της κάθε εργασίας ενεργειακής αναβάθμισης για την οποία ζητά χορηγία.

Συστήνεται επίσης στον κάθε αιτητή να διατηρεί και ο ίδιος ψηφιακό φωτογραφικό υλικό κατά την υλοποίηση της κάθε επιλέξιμης δράσης (πέραν αυτού που διατηρεί ο ΕΜΠ από την πρώτη του επιθεώρηση) καθότι σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινήσεις από το ΥΕΕΒ, θα έχει ευθύνη να αποδείξει τον χρόνο υλοποίησης ή/και το είδος των επενδύσεων που θα πραγματοποιηθούν.

Στ. Έγκριση / Απόρριψη Προτάσεων

Μετά την Απόφαση έγκρισης ή απόρριψης μιας πρότασης, αποστέλλεται ενημερωτική επιστολή στον αιτητή.

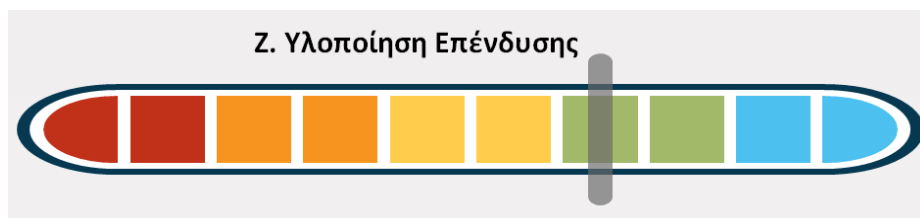
Στην περίπτωση απόρριψης της Πρότασης ή σε περίπτωση εξασφάλισης χαμηλότερου ποσού χορηγίας από αυτό που αιτήθηκαν, οι αιτητές έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν γραπτώς ένσταση (Ενότητα 17), εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής απόρριψης.

Στην περίπτωση έγκρισης μιας αίτησης, ο Δικαιούχος θα ενημερωθεί ηλεκτρονικά από το ΥΕΕΒ και θα πρέπει να υπογράψει και να χαρτοσημάνει, όπου απαιτείται, την ΣΔΧ που θα του αποσταλεί και να την επιστρέψει στο ΥΕΕΒ στον χρόνο που θα οριστεί στην ηλεκτρονική έγκριση του.

Στην ΣΔΧ θα καθορίζονται οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου και δεσμεύεται το Δημόσιο για την καταβολή της χορηγίας, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή.

Αν ο Δικαιούχος δεν αποστείλει στο ΥΕΕΒ υπογραμμένη την ΣΔΧ κατά τον χρόνο που θα έχει οριστεί, η έγκριση θα ακυρώνεται και η αίτηση θα απορρίπτεται.

Ζ. Υλοποίηση Επένδυσης

Η υλοποίηση των επιλέξιμων δράσεων που αποτελούν το φυσικό αντικείμενο κάθε ενεργειακής αναβάθμισης και η έκδοση του τελικού ΠΕΑ που αφορά το αναβαθμισμένο κτίριο, θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία **κοινοποίησης της έγκρισης στον δικαιούχο**.

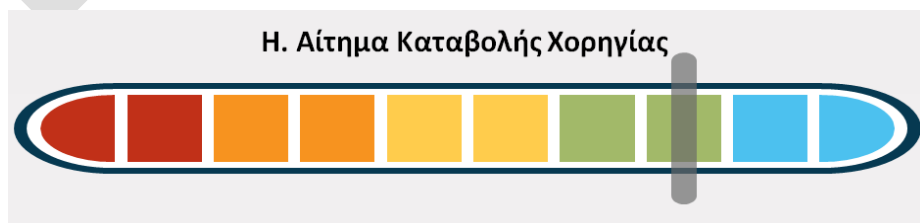
Το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα δύναται να παραταθεί από το ΥΕΕΒ μέχρι και έξι (6) πρόσθετους μήνες, κατόπιν υποβολής γραπτού αιτήματος με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικό μήνυμα από τον δικαιούχο.

Στο εν λόγω αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους αιτείται επέκταση του χρονοδιαγράμματος.

Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας (προβλήματα υγείας του δικαιούχου ή μελών της οικογενείας του ή οποιουδήποτε άλλου τεκμηριωμένου λόγου ανωτέρας βίας), το χρονοδιάγραμμα δύναται να παραταθεί και πέραν των έξι (6) μηνών, κατόπιν σχετικής έγκρισης του ΥΕΕΒ.

Σε αντίθετη περίπτωση η δέσμευση για παραχώρηση χορηγίας θα ανακαλείται χωρίς άλλη προειδοποίηση.

Η. Υποβολή αιτήματος καταβολής χορηγίας

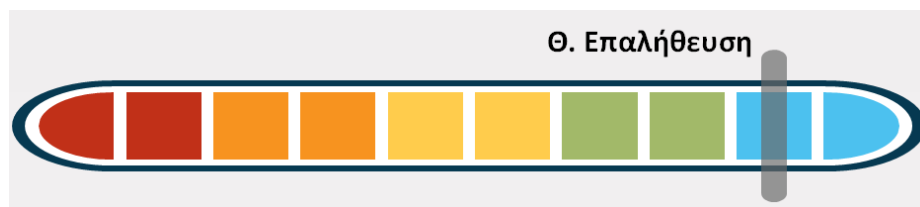

Μετά την ολοκλήρωση όλων των δράσεων, ο ΕΜΠ οφείλει να επισκεφθεί εκ νέου την αναβαθμισμένη κατοικία και βάσει των εργασιών αναβάθμισης που έχουν διεκπεραιωθεί να εκδώσει το τελικό ΠΕΑ.

Ο Δικαιούχος υποβάλλει το αίτημα καταβολής χορηγίας σε τυποποιημένο έντυπο, συνοδευόμενο από όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην Ενότητα 16.

Το αίτημα καταβολής χορηγίας αρχειοθετείται και προωθείται για εξέταση στην Μονάδα Επαληθεύσεων.

Θ. Επαλήθευση

Με την υποβολή αιτήματος καταβολής χορηγίας, ελέγχεται από τη Μονάδα Επαληθεύσεων του ΥΕΕΒ κατά πόσο η πρόταση έχει υλοποιηθεί με βάση τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Δεν επιτρέπεται καμία προσθήκη επιλέξιμης δαπάνης η οποία δεν περιλαμβανόταν στην Αίτηση / Πρόταση και στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος δεν έχει πραγματοποιήσει ορισμένες από τις δαπάνες που περιλαμβάνονταν στην Αίτηση και στην ΣΔΧ, διασφαλίζεται ότι έχουν επιτευχθεί τα υποχρεωτικά κριτήρια του τύπου επένδυσης για τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία.

Στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση στον Τύπο Επένδυσης Α' και μετά την ενεργειακή αναβάθμιση, βάσει των στοιχείων που υποβάλλει, διαφαίνεται ότι δεν επιτυγχάνονται τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του εν λόγω τύπου επένδυσης, θα ελέγχεται κατά πόσο επιτυγχάνονται τουλάχιστον τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του Τύπου Επένδυσης Β'. Σε περίπτωση που ισχύει το τελευταίο, ο Δικαιούχος θα δύναται να λάβει μειωμένο μέγιστο ποσό χορηγίας, βάσει προνοιών που αφορούν τον Τύπο Επένδυσης που θα επιτύχει.

Στην περίπτωση που η αίτηση καταβολής χορηγίας, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών δεν είναι πλήρης ή σε περίπτωση που απαιτηθεί η υποβολή οποιονδήποτε πρόσθετων δικαιολογητικών, ο Δικαιούχος ενημερώνεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, τα οποία πρέπει να αποσταλούν εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της συστημένης επιστολής από το Δικαιούχο. Σε αντίθετη περίπτωση δε θα καταβάλλεται η αντίστοιχη χορηγία.

Με την παραλαβή της αίτησης καταβολής χορηγίας **διενεργείται λεπτομερής επιτόπια επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου** και διοικητική επαλήθευση των υποβληθέντων παραστατικών από την Μονάδα Επαληθεύσεων του ΥΕΕΒ.

Σε περίπτωση που παρουσιαστεί σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης του αιτήματος καταβολής χορηγίας ανάγκη για τεκμηρίωση της ημερομηνίας ολοκλήρωσης μιας δράσης ή των υλικών / εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν, ο δικαιούχος θα ενημερώνεται γραπτώς και **θα**

υποχρεούται να παρουσιάσει όλα τα πρωτότυπα τιμολόγια και αποδείξεις εξόφλησης για τις εξεταζόμενες δράσεις καθώς επίσης και οποιαδήποτε άλλα δικαιολογητικά διατηρεί για την ζητούμενη τεκμηρίωση. Η ευθύνη τεκμηρίωσης θα αφορά τόσο τον Δικαιούχο όσο και τον ΕΜΠ.

Μη επίτευξη υποχρεωτικών κριτηρίων οποιουδήποτε Τύπου Επένδυσης

Όλα τα αιτήματα καταβολής χορηγίας, θα πρέπει να συνοδεύονται, μεταξύ άλλων, από δικαιολογητικά που θα εκδίδονται / υπογράφονται από Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα, ο οποίος θα επιβεβαιώνει ότι η κατοικία έχει επιτύχει **τα υποχρεωτικά κριτήρια του Τύπου Επένδυσης για τον οποίο υποβάλλεται.**

Στις περιπτώσεις όπου μετά την εξέταση του περιεχομένου του αιτήματος καταβολής χορηγίας, διαφανεί (εάν χρειαστεί κατόπιν συνεννόησης με την αρμόδια αρχή) ότι δεν έχουν επιτευχθεί **τα υποχρεωτικά κριτήρια οποιουδήποτε Τύπου Επένδυσης**, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο 13, θα ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

- i. Ο αιτητής θα ενημερώνεται γραπτώς και θα του παραχωρείται χρονοδιάγραμμα 3 μηνών από την ημερομηνία της επιστολής για εφαρμογή οποιονδήποτε διορθωτικών μέτρων, τα οποία θα εφαρμοστούν για επίτευξη των κριτηρίων του Σχεδίου.
- ii. Σε περίπτωση που τα διορθωτικά μέτρα έχουν κόστος, **αυτό θα πρέπει να καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από τον αιτητή.**
- iii. Εάν ο αιτητής ανταποκριθεί εντός της πιο πάνω περιόδου, το αίτημα καταβολής χορηγίας θα επανεξετάζεται με βάση τα πρόσθετα στοιχεία που θα υποβληθούν. **Σε αντίθετη περίπτωση, το αίτημα καταβολής χορηγίας και η αίτηση θα απορρίπτονται.**
- iv. Σε περίπτωση που μετά από επανεξέταση του αιτήματος καταβολής χορηγίας στην βάση των πρόσθετων στοιχείων, διαφανεί ότι η κατοικία ικανοποιεί τα βασικά κριτήρια, η αίτηση θα προχωρά στο επόμενο στάδιο (πληρωμή), αλλά το συνολικό ποσό της χορηγίας του αιτητή του **θα μειώνεται κατά 500 ευρώ.**
- v. Κάθε τέτοια περίπτωση θα καταγράφεται σε μητρώο του Σχεδίου, το οποίο θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του αιτητή και του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα που ετοίμασε τα αποδεικτικά επιβεβαίωσης της επίτευξης των κριτηρίων του Σχεδίου που υποβλήθηκαν με το αρχικό αίτημα πληρωμής. Σε περίπτωση που περιληφθούν στο συγκεκριμένο μητρώο πέραν των πέντε υποθέσεων που αφορούν οποιονδήποτε Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα, η Υπηρεσία **θα σταματήσει να αποδέχεται αιτήματα καταβολής χορηγίας που θα περιλαμβάνουν ΠΕΑ , δικαιολογητικά ή υπεύθυνες δηλώσεις που υπογράφονται από αυτόν.**

I. Πληρωμή

Εφόσον δεν προκύψει οτιδήποτε που αντιτίθεται στους όρους του Σχεδίου κατά την επαλήθευση του φυσικού αντικείμενου όσο και κατά την διοικητική επαλήθευση ή έχει επιλυθεί οτιδήποτε έχει προκύψει, συμπληρώνεται το Έντυπο Απόφασης Χρηματοδότησης από τη Μονάδα Επαληθεύσεων και προωθείται στο Λογιστήριο για πληρωμή.

Το δελτίο πληρωμής που εκδίδεται από το Λογιστήριο του ΥΕΕΒ θεωρείται ως αποδεικτικό στοιχείο ολοκλήρωσης του έργου. Τα αποδεικτικά πληρωμής καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο και φέρουν την ειδική σφραγίδα.

Αιτητές των οποίων τα αιτήματα καταβολής χορηγίας απορρίπτονται ή που λαμβάνουν χαμηλότερο ποσό χορηγίας από το αιτούμενο, έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης (Ενότητα 17), εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία του εμβάσματος ή της συστημένης επιστολής απόρριψης του αιτήματος.

15. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για υποβολή πρότασης είναι τα ακόλουθα:

- 1. Αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού** από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (ΑΗΚ).
  - Σε περίπτωση που η κατοικία είναι υφιστάμενη, αλλά η παροχή έχει διακοπεί με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πρόσφατος λογαριασμός, δύναται να υποβάλλεται βεβαίωση από την ΑΗΚ με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι η κατοικία είχε στο παρελθόν σύνδεση, αναφέροντας την ημερομηνία αρχικής σύνδεσης και το ιστορικό καταναλώσεων.
- 2. Τίτλος Ιδιοκτησίας** που να αφορά την οικία που θα αναβαθμιστεί ή το τεμάχιο εντός του οποίου βρίσκεται η οικία. Ο τίτλος ιδιοκτησίας δεν μπορεί να ανήκει σε νομικό πρόσωπο.
  - Σε περιπτώσεις αυτοστέγασης ή διαμονής σε τεμάχια που παραχωρήθηκαν από τον κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών περιουσιών ή από οποιαδήποτε άλλη κρατική υπηρεσία, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τίτλος ιδιοκτησίας, αντί τίτλου ιδιοκτησίας δύναται να υποβάλλεται επίσημο πιστοποιητικό από αρμόδια κρατική υπηρεσία που να αποδεικνύει το δικαίωμα χρήσης της κατοικίας στον αιτητή.
  - Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας, λόγω πρόσφατης αγοράς, υποβάλλεται το χαρτοσημασμένο αγοραπωλητήριο έγγραφο μαζί με αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας του πωλητή.

3. **Η Άδεια Οικοδομής** με την οποία οικοδομήθηκε η οικία που θα αναβαθμιστεί.
- Εάν η άδεια οικοδομής έχει ημερομηνία έκδοσης μετά τις 21/12/2007, θα πρέπει να υποβάλλεται και αντίγραφο της πολεοδομικής της άδειας ή βεβαίωση από την αρμόδια οικοδομική αρχή στην οποία να αναγράφεται η ημερομηνία λήψης της αίτησης για έκδοση της άδειας.
  - **Εναλλακτικά, αντί της άδειας οικοδομής, δύναται να υποβληθεί βεβαίωση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (πχ. ΑΗΚ), στην οποία να αναγράφεται η ημερομηνία πρώτης σύνδεσης του υποστατικού με το ηλεκτρικό δίκτυο και η οποία θα πρέπει να είναι πριν την 21.12.2007.**
  - Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει κανένα αποδεικτικό από τα πιο πάνω, θα πρέπει να προσκομίζεται βεβαίωση από την αρμόδια οικοδομική αρχή, που να επιβεβαιώνει ότι η κατοικία ανεγέρθηκε νόμιμα και ότι το έτος ανέγερσης της οικίας ήταν πριν τις 21/12/2007.
4. **Το ΠΕΑ¹³ της κατοικίας όπως είναι πριν την αναβάθμιση** (pdf και το αρχείο NCT/ECO) συνοδευόμενο από τις συστάσεις του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα και την κάτοψη όλων των ορόφων της κατοικίας / πολυκατοικίας με τις ζώνες όπως έχουν καταχωρηθεί στο ΠΕΑ.
5. **Η τυποποιημένη Υπεύθυνη δήλωση του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα .**
6. **Μόνο για αιτήσεις που αφορούν κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών και σε περίπτωση που ο αιτητής δεν είναι ο ίδιος ο ευάλωτος καταναλωτής, υποβάλλονται τα ακόλουθα:**
- **Για όλες τις περιπτώσεις που ο ευάλωτος δεν είναι ο ίδιος ο αιτητής, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον οικείο κοινοτάρχη, με την οποία να επιβεβαιώνεται η διεύθυνση διαμονής του ευάλωτου καταναλωτή.**
  - Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι σύζυγος του αιτητή, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και πιστοποιητικό γάμου.
  - Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι παππούς, γιαγιά, εγγόνι, γονέας ή παιδί ή αδελφός/ή του αιτητή, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και κατάλληλο αποδεικτικό που να αποδεικνύει την σχέση τους.
  - Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι κηδεμόνας του αιτητή, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και δικαστική

---

¹³ Η διαδικασία έκδοσης ΠΕΑ, ο τύπος και το περιεχόμενο του ΠΕΑ και των συστάσεων που περιλαμβάνει καθορίζονται σε κανονιστικές και διοικητικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

απόφαση ανάθεσης της κηδεμονίας του ευάλωτου καταναλωτή στον αιτητή.

7. Μόνο για αιτήσεις που αφορούν πολυκατοικίες.

- Αντίγραφο Καταστατικού Διαχειριστικής Επιτροπής της Πολυκατοικίας ή Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης της Διαχειριστικής Επιτροπής, που να περιλαμβάνουν τουλάχιστον την απόφαση τους για σύσταση της Διαχειριστικής Επιτροπής και τα εξουσιοδοτημένα άτομα που υπογράφουν εκ μέρους της.
- Υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από όλους τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων της πολυκατοικίας, με την οποία να δίνουν την σύμφωνη τους γνώμη για ενεργειακή αναβάθμιση της πολυκατοικίας και να εξουσιοδοτούν την Διαχειριστική Επιτροπή να υποβάλει εκ μέρους τους την αίτηση.
- Αντίγραφο τίτλων ιδιοκτησίας όλων των διαμερισμάτων της Πολυκατοικίας.
- Αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας όλων των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας
- Δεόντως εκδομένη Εξουσιοδότηση Φυσικού Προσώπου ως αντιπροσώπου Διαχειριστικής επιτροπής κοινόκτητης οικοδομής.

16. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αιτήματος Πληρωμής

Το αίτημα καταβολής χορηγίας, θα πρέπει να **υποβάλλεται το αργότερο εντός ενός (1) μήνα μετά την λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων**, συνοδευόμενο με τα ακόλουθα απαιτούμενα δικαιολογητικά :

1. **Το τελικό ΠΕΑ της κατοικίας όπως αυτή είναι μετά την αναβάθμιση** (pdf και το αρχείο NCT/ECO).
2. **Αναλυτική έκθεση του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα**, η οποία θα επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση του έργου, την εξοικονόμηση ενέργειας (πρωτογενής και τελική κατανάλωση) που επιτεύχθηκε και θα αναφέρει τις αλλαγές που έγιναν σε σχέση με το αρχικό ΠΕΑ καθώς επίσης και τους αναλυτικούς υπολογισμούς των συντελεστών θερμοπερατότητας όλων των δομικών στοιχείων του κελύφους που περιλαμβάνονται στο τελικό ΠΕΑ.
3. Αντίγραφο της κάτοψης όλων των ορόφων της αναβαθμισμένης κατοικίας, στο οποίο θα σημειώνονται **οι ζώνες όπως αυτές περιλήφθηκαν στο τελικό ΠΕΑ και οι αναβαθμίσεις που έγιναν σε**

κάθε ζώνη. Το αντίγραφο θα πρέπει να υπογράφεται από τον ΕΜΠ που εκδίδει το τελικό ΠΕΑ της οικίας.

4. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για κάθε επιλέξιμη δαπάνη και τα οποία πρέπει **υποχρεωτικά να συνοδεύουν το αίτημα καταβολής χορηγίας** όπως καταγράφονται στο Παράρτημα Α.
5. **Μόνο για περιπτώσεις ενεργειακής ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας¹⁴** οικίας ή πολυκατοικίας, της οποίας η άδεια οικοδομής εκδόθηκε πριν το 1994:
  - a. υποβάλλεται έκθεση αποτίμησης του φέροντος οργανισμού σύμφωνα με τους εν ισχύ ευρωπαϊκούς αναφορικά με την κατάσταση του στατικού φορέα της οικοδομής και την υπολογιζόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής της οικίας, η οποία να συνοδεύεται από τυχόν συστάσεις αναφορικά με τη δομοστατική ενίσχυση της.
  - b. Σε περίπτωση που οι συστάσεις περιλαμβάνουν υποχρεωτικά μέτρα, θα πρέπει να υποβάλλεται και αποδεικτικό υλοποίησής τους.

17. Ενστάσεις

Στις περιπτώσεις απόρριψης της Αίτησης / Πρότασης σε οποιοδήποτε στάδιο ή σε περιπτώσεις καταβολής μειωμένου ποσού χορηγίας κατά το στάδιο εξέτασης αιτήματος καταβολής χορηγίας, οι αιτητές έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν :

- (α) ένσταση προς την Επιτροπή Ενστάσεων του ΥΕΕΒ μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία αποστολής της ενημέρωσης, παραθέτοντας συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι η αίτηση τους δεν θα έπρεπε να απορριφθεί / λάβει μειωμένο ποσό χορηγίας.
- (β) σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος από την επιτροπή ενστάσεων, ο αιτητής έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο μέσα σε προθεσμία εβδομήντα πέντε ημερολογιακών (75) ημερών από την ημερομηνία της γραπτής ενημέρωσης από το ΥΕΕΒ, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από ανεξάρτητη τριμελή Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του ΥΕΕΒ, τα μέλη της οποίας δεν θα εμπλέκονται στην αξιολόγηση των προτάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης των Ενστάσεων δύναται να συμμετέχει Λειτουργός που έχει εμπλακεί ενεργά στην ετοιμασία του Σχεδίου αλλά δεν δύναται να συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Ομάδας Αξιολόγησης ή Επαλήθευσης για το συγκεκριμένο Σχέδιο.

¹⁴ Όπως ορίζεται στην Νομοθεσία Περί Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων.

Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η πρόταση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Ομάδα Αξιολόγησης και το ΥΕΕΒ.

Για τον σκοπό αυτό η εν λόγω επιτροπή εξετάσει το περιεχόμενο του φακέλου της πρότασης και δεν απαιτεί πρόσθετα παραστατικά / δικαιολογητικά. Εντούτοις δύναται κατά το στάδιο εξέτασης της ένστασης να ζητηθούν διευκρινήσεις ή/και περαιτέρω τεκμηρίωση στα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης.

Οι ενστάσεις αποστέλλονται γραπτώς προς το ΥΕΕΒ και οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να παραθέσουν τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί / λάβει μειωμένο ποσό.

Η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει τα αιτήματα και στις περιπτώσεις που η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη, αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η πρόταση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Προϊστάμενο του ΕΦ για επαναξιολόγηση και ενημερώνονται το συντομότερο οι αιτητές κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους.

18. Υποχρεώσεις δικαιούχων

Ο Δικαιούχος κατά την πορεία υλοποίησης του Έργου έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Υποβολή ορθών και αξιόπιστων δηλώσεων, στοιχείων και πληροφοριών. Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης κατοικίας απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Καταγραφή και κοινοποίηση λαθών και παραλήψεων που τυχόν εντοπιστούν.
- Εκτέλεση του Έργου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Σχέδιο και στη ΣΔΧ παράρτημα της οποίας αποτελεί η πρόταση / αίτηση.
- Αποστολή εάν ζητηθεί στο ΥΕΕΒ των πρωτότυπων τιμολογίων ή πιστό αντίγραφο υπογεγραμμένο από τον προμηθευτή, αποδείξεων εξόφλησης τους ή άλλων εγγράφων ανάλογης αποδεικτικής αξίας.
- Κοινοποίηση στο ΥΕΕΒ όλων των εγγράφων που αφορούν την υλοποίηση του Έργου και σχετίζονται με τον έλεγχο και την παρακολούθηση του.
- Να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Αρχής Πιστοποίησης, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου και γενικότερα σε όλους τους ελεγκτικούς φορείς της Κύπρου.
- Να δέχεται επιτόπιες σε κάθε περίπτωση επαληθεύσεις από το ΥΕΕΒ, καθώς και ελέγχους από τα άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και να δίνει όλες τις αναγκαίες επεξηγήσεις.
- Να τηρεί ξεχωριστό φάκελο για το Έργο και να αρχειοθετεί σε αυτόν όλα τα αντίγραφα των σχετικών εγγράφων.

- Να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή διπλής χρηματοδότησης των δαπανών του είτε από Εθνικούς πόρους είτε από πόρους της ΕΕ και να βεβαιώνει σχετικά τον ΥΕΕΒ όταν αυτός το απαιτεί.
- Να τηρεί όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του Έργου τουλάχιστον για πέντε (5) χρόνια από την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο Δικαιούχος έλαβε την πληρωμή. Επομένως όλα τα δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα φυλάσσονται και καταστρέφονται μόνο μετά από συνεννόηση με το ΥΕΕΒ.
- Δεσμεύεται για διατήρηση της χρηματοδοτούμενης επένδυσης για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- Δεσμεύεται ότι η χρήση της κατοικίας για τουλάχιστον (5) χρόνια από την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο Δικαιούχος έλαβε την πληρωμή, θα αφορά διαμονή φυσικών προσώπων και όχι για σκοπούς άσκησης οποιασδήποτε μορφής οικονομικής δραστηριότητας.
- Να τηρεί τις διατάξεις των Νομών και Κανονισμών που αναφέρονται στο παρόν Σχέδιο και πιο συγκεκριμένα αυτούς που περιλαμβάνονται στο Θεσμικό Πλαίσιο (Παράρτημα Γ του Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου).
- Να συμμορφώνεται με τους κανόνες και υποχρεώσεις για προβολή, διαφάνεια και επικοινωνία.

19. Ειδικές Διατάξεις

Ο κάθε αιτητής για να έχει δικαίωμα να λάβει χορηγία θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του προς την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν.38(Ι)/2014), άρθρο 13 «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό.

Αιτήσεις για επενδυτικές προτάσεις που έχουν σχέση με τον ίδιο εξοπλισμό για τον οποίο παραχωρήθηκε ήδη χορηγία με βάση το παρόν Σχέδιο ή οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο, δεν γίνονται δεκτές ούτε μπορούν να επιχορηγηθούν. Η τυχόν χορηγία που θα παραχωρηθεί για διαφορετικό εξοπλισμό, υπολογίζεται με βάση το συνολικό ύψος των επενδύσεων οι οποίες εμπίπτουν στις πρόνοιες και τους περιορισμούς του παρόντος Σχεδίου.

20. Ερμηνείες – Θεσμικοί Τροποποιήσεις

Ο/η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου και εισάγει θεσμούς που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής.

21. Πρόδηλα Σφάλματα

Σε περίπτωση που σε οποιαδήποτε φάση/κατάσταση μιας αίτησης, διαπιστωθεί οποιοδήποτε πρόδηλο σφάλμα, το ΥΕΕΒ δύναται να το

διορθώσει, ενημερώνοντας γραπτώς τον αιτητή και τροποποιώντας εάν απαιτείται και τη ΣΔΧ.

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
Φεβρουάριος 2023

DRAFT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΚΑΘΕ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΤΡΟΠΟΣ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Το σχέδιο εφαρμόζεται με διαδικασία απλοποιημένου κόστους, καθορίζοντας το ποσό χορηγίας που παραχωρείται για κάθε επιλέξιμη δράση.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	Χ Ο Ρ Η Γ Ι Α		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΜΗ ΕΥΑΛΩΤΟΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ / ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ / ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
ΑΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - Υπολογιζόμενο Κόστος					
A. Οικοδομικές Εργασίες					
A.1	Θερμομόνωση οριζόντιων δομικών στοιχείων (οροφές, δάπεδα σε πυλωτή, δάπεδα σε πρόβολο, δώματα, στέγες) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των οριζόντιων δομικών στοιχείων της κατοικίας δεν ξεπερνά το 0,40W/m2K.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων που αποτελούν μέρος του κελύφους και περιλαμβάνονται στο ΠΕΑ της κατοικίας.	30 €/m2	40 €/m2	Αναλυτικοί υπολογισμοί των συντελεστών θερμοπερατότητας από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα. Δύναται να ζητηθεί και αντίγραφο των CE και των δηλώσεων επίδοσης για τα θερμομονωτικά υλικά που εφαρμόστηκαν.
A.2	Θερμομόνωση τοίχων και στοιχείων της φέρουσας κατασκευής (κολόνες, δοκοί και τοιχία) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των τοίχων και των της φέρουσας κατασκευής της κατοικίας δεν ξεπερνά το 0,40W/m2K.		40 €/m2	55 €/m2	

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΜΗ ΕΥΑΛΩΤΟΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ / ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ / ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
A.3	Αντικατάσταση κουφωμάτων που περιλαμβάνονται στο κέλυφος της κατοικίας, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των κουφωμάτων δεν ξεπερνά το 2,25 W/m ² K.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων που αποτελούν μέρος του κελύφους και περιλαμβάνονται στο ΠΕΑ της κατοικίας.	200 €/m ²	265 €/m ²	Τους αναλυτικούς υπολογισμούς στους οποίους να αναγράφονται απαραίτητα οι διαστάσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές (Uf, Ur, Ug, Uw) του κάθε κουφώματος, όπως εκδίδονται από το λογισμικό που διαθέτει ο κάθε εγκαταστάτης και CE και Δηλώσεις Επίδοσης σύμφωνα με τους εν ισχύ Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΕ για το κάθε κούφωμα που αντικαθίσταται.
A.4	Εγκατάσταση εξωτερικής μετακινούμενης σκίασης.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων κουφωμάτων που σκιάζονται από τα νέα σκίαστρα που εφαρμόζονται.	135 €/m ²	180 €/m ²	Ανάλυση που θα περιλαμβάνει: (α) τον αριθμό των σκιάστρων, (β) τις διαστάσεις τους, και (γ) τα m ² των κουφωμάτων που σκιάζουν.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΜΗ ΕΥΑΛΩΤΟΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ / ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ / ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
Β. Τεχνικά Συστήματα					
B.1	Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού.	Ένας ηλιακός θερμοσίφωνα ανά κατοικία.	885 €/σύστημα / κατοικία	1180 €/σύστημα / κατοικία	(α) Βεβαίωση ολοκλήρωσης της εγκατάστασης υπογεγραμμένη από πιστοποιημένο εγκαταστάτη. (β) Ενεργειακή σήμανση της δεξαμενής αποθήκευσης ζεστού νερού . Εάν η δεξαμενή είναι χωρητικότητας μέχρι και 200Lt, θα πρέπει να έχει ενεργειακή κατηγορίας τουλάχιστον Β ενώ εάν έχει χωρητικότητα μεγαλύτερη, θα πρέπει να έχει ενεργειακή κατηγορία τουλάχιστον C. (γ) πιστοποιητικό SOLAR KEYMARK για τα ηλιακά πλαίσια.
B.2	Εγκατάσταση αυτόνομων κλιματιστικών μονάδων διαιρεμένου τύπου, ονομαστικής ισχύος εξόδου μέχρι 12kW, υψηλής ενεργειακής απόδοσης.	Το επιλέξιμο κόστος υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των νέων κλιματιστικών της κατοικίας. Γίνεται επιβεβαίωση βάση του προτεινόμενου ΠΕΑ της οικίας.	290 € Ανά σύστημα δυναμικότητας έως 4kW 525 € Ανά σύστημα δυναμικότητας άνω των 4kW	390 € Ανά σύστημα δυναμικότητας έως 4kW 700 € Ανά σύστημα δυναμικότητας άνω των kW	Ενεργειακές σημάνσεις (energy label) για κάθε νέο κλιματιστικό, τάξης : Τουλάχιστον A++ για ψύξη και Τουλάχιστον A+ για θέρμανση στη “μέση” εποχή θέρμανσης όπως αυτές καθορίζονται στον Κατ’ Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 626/2011.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΜΗ ΕΥΑΛΩΤΟΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ / ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ / ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
B.3	Αγορά και εγκατάσταση Αεροθερμικής, Γεωθερμικής ή Υδροθερμικής αντλίας ψηλής ενεργειακής απόδοσης, για τη λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης χώρου.	Γίνεται επιβεβαίωση εγκατάστασης νέας αντλίας θερμότητας από το προτεινόμενο ΠΕΑ της οικίας.	3225 € Για κάθε σύστημα Ένα σύστημα ανά κατοικία	4300 € Για κάθε σύστημα Ένα σύστημα ανά κατοικία	Ενεργειακή σήμανση (energy label) για την αντλία θερμότητας που εγκαταστάθηκε. Απαιτούμενη τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον A+ όπως καθορίζεται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 811/2013.
B.4	Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος Net Billing, δυναμικότητας μέχρι 10kW.	Αριθμός KW που θα εγκατασταθούν.	450 € / kW	1000 € / kW	Βεβαίωση από τον ΑΗΚ για διασύνδεση του ΦΒ ή αντίγραφο του πρώτου λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας μετά την εγκατάσταση.
B.5	Μπαταρίες για αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από το Φωτοβολταϊκό Σύστημα δυναμικότητας μέχρι 4kWh.	Συνολικές kWh που θα εγκατασταθούν.	720 € / kWh	960 € / kWh	Τεχνικές προδιαγραφές μπαταριών.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΜΗ ΕΥΑΛΩΤΟΙ	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ / ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ / ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡ. ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
B.6	Αντικατάσταση Λέβητα Ψηλής Ενεργειακής Απόδοσης για Θέρμανση Χώρου	Ένας λέβητας ανά οικία.	1270 € Για κάθε λέβητα	1690 € Για κάθε λέβητα	Ενεργειακή Σήμανση (Energy Label) για τον λέβητα. Απαιτούμενη τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον Α
Γ. Δαπάνες Υπηρεσιών					
G.1	Δαπάνες Υπηρεσιών	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού ωφέλιμου εμβαδού της οικίας, όπως αυτό καθορίζεται στο αρχικό ΠΕΑ της οικίας.	3,75€/m2 ωφέλιμου εμβαδού οικίας	5€/m2 ωφέλιμου εμβαδού οικίας	Το Τελικό ΠΕΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΕΥΑΛΩΤΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Ως «ευάλωτοι καταναλωτές» του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών καθορίζονται οι πιο κάτω, νοουμένου ότι είναι Κύπριοι πολίτες ή πολίτες άλλου Κράτους Μέλους ή Κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή όσοι έχουν ίδια δικαιώματα με τους πιο πάνω, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Τονίζεται ότι οι πιο κάτω αφορούν αποκλειστικά τους ευάλωτους καταναλωτές που μπορούν να επωφεληθούν αυξημένης χορηγίας από το Σχέδιο και **δεν ταυτίζονται με τους ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που είναι δικαιούχοι άλλων ωφελημάτων (πχ. ειδική διατίμηση 08 της ΑΗΚ).**

Ευάλωτοι Καταναλωτές Σχεδίου	
1	Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
2	Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
3	Λήπτες Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
4	Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
5	Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
6	Λήπτες Χορηγίας σε Τυφλούς που παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
7	Λήπτες Επιδόματος σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
8	Οικογενειακές μονάδες οι οποίες έχουν εξαρτώμενα τέκνα μέχρι 18 ετών που λαμβάνουν Επίδομα Τέκνου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας με ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα μέχρι €19.500.
9	Πολύτεκνη ή τρίτεκνη οικογένεια που λαμβάνει Επίδομα Τέκνου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για τρία εξαρτώμενα παιδιά και πάνω.
10	Λήπτες Επιδόματος διακίνησης αιμοκαθαιρόμενων νεφροπαθών που παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
11	Παθόντες οι οποίοι είναι δικαιούχοι ειδικής μηνιαίας σύνταξης από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων, τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από την Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων.
12	Νεφροπαθείς περιτονιακής κάθαρσης τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
13	Άτομα που πάσχουν από πολλαπλή σκλήρυνση (κατά πλάκας σκλήρυνση) τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
14	Άτομα που πάσχουν από καρκίνο του λάρυγγα και έχουν υποβληθεί σε λαρυγγεκτομή τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
15	Άτομα που έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση καρδιάς τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
16	Άτομα που πάσχουν από το σύνδρομο Raynaud τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

Σημαντική Σημείωση: Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας θα λαμβάνει την απαραίτητη πληροφόρηση όσο αφορά τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες, μέσω των αρμόδιων Υπηρεσιών / Τμημάτων του Κράτους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ), συγκεκριμένα Σχέδια Χορηγιών προβλέπουν αυξημένη χορηγία για επενδύσεις που γίνονται στις ορεινές περιοχές. Οι ορεινές περιοχές ορίζονται αποκλειστικά βάσει ταχυδρομικού κώδικα. Ο κατάλογος των ταχυδρομικών κωδικών που προσδιορίζουν τις ορεινές περιοχές παρατίθεται πιο κάτω. Περιοχές με ταχυδρομικό κώδικα που δεν περιλαμβάνεται στον πιο κάτω κατάλογο δεν θεωρείται ότι εμπίπτουν στις ορεινές περιοχές.

Δήμος/ Κοινότητα/ Περιοχή	Municipality/ Community/ Area	Ταχυδρομικός Κώδικας / Postal Code	Επαρχία	District
Αγία Ειρήνη Λευκωσίας	Agia Eirini Lefkosias	2820	Λευκωσία	Lefkosia
Αγία Μαρίνα Κελοκεδάρων	Agia Marina Kelokedaron	8641	Πάφος	Paphos
Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου	Agia Marina Xyliatou	2772	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιοι Βαβατσινιάς	Agioi Vavatsinias	7711	Λάρνακα	Larnaka
Άγιος Αμβρόσιος Λεμεσού	Agios Amvrosios Lemesou	4710	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Γεώργιος Καυκάλλου	Agios Georgios Kafkallou	2773	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Γεώργιος Λεμεσού	Agios Georgios Lemesou	4740	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Δημητριανός	Agios Georgios Lemesou	8741	Πάφος	Paphos
Άγιος Δημήτριος	Agios Dimitrios	4842	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Επιφάνιος Ορεινής	Agios Eiphanios Oreinis	2610	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Επιφάνιος Σολέας	Agios Epifanios Soleas	2821	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Θεόδωρος Λεμεσού	Agios Theodoros Lemesou	4870	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Θεόδωρος Σολέας	Agios Theodoros Soleas	2823	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Θεράπων	Agios Therapon	4711	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Ιωάννης Λεμεσού	Agios Ioannis Lemesou	4871	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Ιωάννης Πάφου	Agios Ioannis Paphou	8621	Πάφος	Paphos
Άγιος Κωνσταντίνος	Agios Konstantinos	4561	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Μάμας	Agios Mamas	4741	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Νικόλαος Πάφου	Agios Nikolaos Paphou	8623	Πάφος	Paphos
Άγιος Νικόλαος Στέγης	Agios Nikolaos Stegis	2825	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Παύλος	Agios Pavlos	4562	Λεμεσός	Lemesos
Αγρίδια	Agriidia	4872	Λεμεσός	Lemesos
Αγρός	Agros	4860	Λεμεσός	Lemesos
Άλασσα	Alassa	4712	Λεμεσός	Lemesos
Αληθινού	Alithinou	2750	Λευκωσία	Lefkosia
Άλωνα	Alona	2751	Λευκωσία	Lefkosia
Αναδιού	Anadhiou	8802	Πάφος	Paphos
Ανώγυρα	Anogyra	4603	Λεμεσός	Lemesos
Απεσιά	Apesia	4541	Λεμεσός	Lemesos
Απλίκι	Apliki	2613	Λευκωσία	Lefkosia
Αρμίνου	Arminou	8625	Πάφος	Paphos
Άρσος Λεμεσού	Arsos Lemesou	4770	Λεμεσός	Lemesos
Ασκάς	Askas	2752	Λευκωσία	Lefkosia
Ασπρογιά	Asprogia	8643	Πάφος	Paphos
Αψιού	Apsiou	4542	Λεμεσός	Lemesos
Βαβατσινιά	Vavatsinia	7712	Λάρνακα	Larnaka

Βάβλα	Vavla	7713	Λάρνακα	Larnaka
Βάσα Κοιλανίου	Vasa Koilaniou	4771	Λεμεσός	Lemesos
Βουνί	Vouni	4772	Λεμεσός	Lemesos
Βρέτσια	Vretsia	8644	Πάφος	Paphos
Βυζακιά	Vyzakia	2774	Λευκωσία	Lefkosia
Γαλάτα	Galata	2827	Λευκωσία	Lefkosia
Γαλαταριά	Galataria	8645	Πάφος	Paphos
Γερακιές	Gerakies	2861	Λευκωσία	Lefkosia
Γεράσα	Gerasa	4543	Λεμεσός	Lemesos
Γεροβάσα	Gerovasa	4773	Λεμεσός	Lemesos
Γούρρη	Gourri	2615	Λευκωσία	Lefkosia
Δασικό Κολέγιο Κύπρου	Dasiko Kolegio Kyprou	4841	Λεμεσός	Lemesos
Δασικός Σταθμός Καπουράς	Dasikos Stathmos Kapouras	2828	Λευκωσία	Lefkosia
Δασικός Σταθμός Πλατανίων	Dasikos Stathmos Platanion	2829	Λευκωσία	Lefkosia
Διερώνα	Dierona	4564	Λεμεσός	Lemesos
Δρούσεια	Drousia	8700	Πάφος	Paphos
Δρύμου	Drymou	8742	Πάφος	Paphos
Δύμες	Dymes	4873	Λεμεσός	Lemesos
Δωρά	Dora	4774	Λεμεσός	Lemesos
Δωρός	Doros	4750	Λεμεσός	Lemesos
Επταγώνεια	Eptagonia	4506	Λεμεσός	Lemesos
Ευρύχου	Evrychou	2831	Λευκωσία	Lefkosia
Ζανακιά	Zanakia	4713	Λεμεσός	Lemesos
Ζαχαριά	Zacharia	8806	Πάφος	Paphos
Ζωοπηγή	Zoopigi	4565	Λεμεσός	Lemesos
Θελέτρα	Theletra	8723	Πάφος	Paphos
Θρινιά	Thrinia	8743	Πάφος	Paphos
Ινεια	Ineia	8704	Πάφος	Paphos
Κάθικας	Kathikas	8573	Πάφος	Paphos
Κακοπετριά	Kakopetria	2800	Λευκωσία	Lefkosia
Καλιάνα	Kaliana	2832	Λευκωσία	Lefkosia
Καλλέπεια	Kallepia	8541	Πάφος	Paphos
Καλό Χωριό Λεμεσού	Kalo Chorio Lemesou	4566	Λεμεσός	Lemesos
Καλό Χωριό Ορεινής	Kalo Chorio Oreinis	2616	Λευκωσία	Lefkosia
Καλοπαναγιώτης	Kalopanagiotis	2862	Λευκωσία	Lefkosia
Καμινάρια	Kaminaria	4843	Λεμεσός	Lemesos
Καμπί	Kampi	2619	Λευκωσία	Lefkosia
Κάμπος	Kamos	2863	Λευκωσία	Lefkosia
Καννάβια	Kannavia	2834	Λευκωσία	Lefkosia
Καπέδες	Kapedes	2645	Λευκωσία	Lefkosia
Καπηλειό	Kapileio	4544	Λεμεσός	Lemesos
Κατύδατα	Katydata	2835	Λευκωσία	Lefkosia
Κάτω Αμιάντος	Kato Amiantos	4810	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Αρόδες	Kato Arodes	8702	Πάφος	Paphos
Κάτω Δρύς	Kato Drys	7714	Λάρνακα	Larnaka
Κάτω Κιβίδες	Kato Kivides	4714	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Κουτραφάς	Kato Koutrafas	2770	Λευκωσία	Lefkosia

Κάτω Λεύκαρα	Kato Lefkara	7710	Λάρνακα	Larnaka
Κάτω Μύλος	Kato Mylos	4874	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Πλάτρες	Kato Platres	4815	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Φλάσου	Kato Flasou	2843	Λευκωσία	Lefkosia
Κέδαρες	Kedares	8626	Πάφος	Paphos
Κελλάκι	Kellaki	4500	Λεμεσός	Lemesos
Κελοκέδαρα	Kelokedara	8628	Πάφος	Paphos
Κισσούσα	Kissousa	4775	Λεμεσός	Lemesos
Κοιλάνι	Koilani	4776	Λεμεσός	Lemesos
Κοίλη	Koili	8543	Πάφος	Paphos
Κοιλίνια	Koilinia	8646	Πάφος	Paphos
Κοράκου	Korakou	2836	Λευκωσία	Lefkosia
Κορφή	Korfi	4545	Λεμεσός	Lemesos
Κουκά	Kouka	4743	Λεμεσός	Lemesos
Κούρδαλη	Kourdali	2846	Λευκωσία	Lefkosia
Κρίτου Μαρόττου	Kritou Marottou	8747	Πάφος	Paphos
Κρίτου Τέρα	Kritou Tera	8724	Πάφος	Paphos
Κυπερούντα	Kyperounta	4876	Λεμεσός	Lemesos
Λαγουδερά	Lagoudera	2753	Λευκωσία	Lefkosia
Λαζανιάς	Lazanias	2618	Λευκωσία	Lefkosia
Λάνεια	Laneia	4744	Λεμεσός	Lemesos
Λαπηθιού	Lapithiou	8647	Πάφος	Paphos
Λάσα	Lasa	8740	Πάφος	Paphos
Λεμίθου	Lemithou	4844	Λεμεσός	Lemesos
Ληνού	Linou	2845	Λευκωσία	Lefkosia
Λιβάδια Λευκωσίας	Livadia Lefkosias	2754	Λευκωσία	Lefkosia
Λιμνάτης	Limnatis	4546	Λεμεσός	Lemesos
Λουβαράς	Louvaras	4560	Λεμεσός	Lemesos
Λόφου	Lofou	4716	Λεμεσός	Lemesos
Λυσός	Lysos	8800	Πάφος	Paphos
Μαθικολώνη	Mathikoloni	4547	Λεμεσός	Lemesos
Μαλιά	Malia	4777	Λεμεσός	Lemesos
Μαμούνταλι	Mamountali	8648	Πάφος	Paphos
Μανδριά Λεμεσού	Mandria Lemesou	4778	Λεμεσός	Lemesos
Μελάδεια	Meladeia	8808	Πάφος	Paphos
Μελίνη	Melini	7716	Λάρνακα	Larnaka
Μέσανα	Mesana	8631	Πάφος	Paphos
Μηλιά Πάφου	Milia Paphou	8744	Πάφος	Paphos
Μονάγρι	Monagri	4746	Λεμεσός	Lemesos
Μονή Κύκκου	Moni Kykkou	2865	Λευκωσία	Lefkosia
Μονή Μαχαιρά	Moni Machaira	2621	Λευκωσία	Lefkosia
Μονή Παναγίας Τρικουκκιωτίσης	Moni Panagias Trikoukkiotissis	4847	Λεμεσός	Lemesos
Μονή Τροοδιτίσης	Moni Trooditissis	4812	Λεμεσός	Lemesos
Μονιάτης	Moniatis	4747	Λεμεσός	Lemesos
Μόντε Κορφή	Monte Korfi	4552	Λεμεσός	Lemesos
Μούσερε	Mousere	8605	Πάφος	Paphos
Μουτουλλάς	Moutoullas	2866	Λευκωσία	Lefkosia

Μυλικούρι	Mylikouri	2864	Λευκωσία	Lefkosia
Νικητάρι	Nikitari	2777	Λευκωσία	Lefkosia
Ξυλιάτος	Xyliatos	2781	Λευκωσία	Lefkosia
Οδού	Odou	7718	Λάρνακα	Larnaka
Οίκος	Oikos	2867	Λευκωσία	Lefkosia
Όμοδος	Omodos	4760	Λεμεσός	Lemesos
Ορά	Ora	7719	Λάρνακα	Larnaka
Παλαιόμυλος	Palaiomylos	4845	Λεμεσός	Lemesos
Παλαιχώρι Μόρφου	Palaichori Morfou	2740	Λευκωσία	Lefkosia
Παλαιχώρι Ορεινής	Palaichori Oreinis	2745	Λευκωσία	Lefkosia
Πάνω Αμιάντος	Pano Amiantos	4811	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Αρόδες	Pano Arodes	8703	Πάφος	Paphos
Πάνω Αρχιμανδρίτα	Pano Archimandrita	8603	Πάφος	Paphos
Πάνω Κουτραφάς	Pano Koutrafas	2771	Λευκωσία	Lefkosia
Πάνω Κυβίδες	Pano Kivides	4715	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Λεύκαρα	Pano Lefkara	7700	Λάρνακα	Larnaka
Πάνω Παναγιά	Pano Panayia	8640	Πάφος	Paphos
Πάνω Πλάτρες	Pano Platres	4820	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Φλάσου	Pano Flasou	2844	Λευκωσία	Lefkosia
Παραμύθα	Paramytha	4540	Λεμεσός	Lemesos
Πάχνα	Pachna	4700	Λεμεσός	Lemesos
Πεδουλάς	Pedoulas	2850	Λευκωσία	Lefkosia
Πελένδρι	Pelendri	4878	Λεμεσός	Lemesos
Πενταλιά	Pentalia	8650	Πάφος	Paphos
Πέρα Πεδί	Pera Pedi	4779	Λεμεσός	Lemesos
Πιττοκόπος	Pittokopos	8705	Πάφος	Paphos
Πλατανισιάσα	Platanistasa	2755	Λευκωσία	Lefkosia
Πολύστυπος	Polystypos	2756	Λευκωσία	Lefkosia
Ποτάμι	Potami	2780	Λευκωσία	Lefkosia
Ποταμιού	Potamiou	4780	Λεμεσός	Lemesos
Ποταμίτισσα	Potamitissa	4879	Λεμεσός	Lemesos
Πραιτώρι	Pretori	8630	Πάφος	Paphos
Πρασιό Κελλακίου	Prastio Kellakiau	4505	Λεμεσός	Lemesos
Πρόδρομος	Prodromos	4840	Λεμεσός	Lemesos
Σαϊττάς	Saittas	4748	Λεμεσός	Lemesos
Σαλαμιού	Salamiou	8620	Πάφος	Paphos
Σανατόριο Κυπερούντας	Sanatorio Kyperountas	4877	Λεμεσός	Lemesos
Σανίδα	Sanida	4510	Λεμεσός	Lemesos
Σαράντι	Saranti	2757	Λευκωσία	Lefkosia
Σιλίκου	Silikou	4742	Λεμεσός	Lemesos
Σιναόρος	Sinaoros	2839	Λευκωσία	Lefkosia
Σκουριώτισσα	Skouriotissa	2840	Λευκωσία	Lefkosia
Σούνι	Souni	4717	Λεμεσός	Lemesos
Σπήλια	Spilia	2841	Λευκωσία	Lefkosia
Σπιτάλι	Spitali	4550	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Λάνειας	Stathmos Laneias	4751	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Μόζορα	Stathmos Mozora	4813	Λεμεσός	Lemesos

Σταθμός Οργόντα	Stathmos Orgonta	2868	Λευκωσία	Lefkosia
Σταθμός Πεύκου	Stathmos Pefkou	4568	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Φιλάγρων	Stathmos Filagron	4749	Λεμεσός	Lemesos
Στατός-Άγιος Φώτιος	Statos-Agios Fotios	8651	Πάφος	Paphos
Στρομπί	Stroumpi	8550	Πάφος	Paphos
Συκόπετρα	Sykopetra	4569	Λεμεσός	Lemesos
Σχολή Μιτσή	Scholi Mitsi	4848	Λεμεσός	Lemesos
Τάλα	Tala	8577	Πάφος	Paphos
Τεμβριά	Temvria	2842	Λευκωσία	Lefkosia
Τραχυπέδουλα	Trachypedoula	8608	Πάφος	Paphos
Τρεις Ελιές	Treis Elies	4846	Λεμεσός	Lemesos
Τριμήκλινη	Trimiklini	4730	Λεμεσός	Lemesos
Τρόδος	Troodos	4800	Λεμεσός	Lemesos
Τσάδα	Tsada	8540	Πάφος	Paphos
Τσακίστρα	Tsakistra	2869	Λευκωσία	Lefkosia
Φάλεια	Faleia	8654	Πάφος	Paphos
Φαρμακάς	Farmakas	2620	Λευκωσία	Lefkosia
Φάσλι	Fasli	8706	Πάφος	Paphos
Φασούλα Λεμεσού	Fasoula Lemesou	4551	Λεμεσός	Lemesos
Φικάρδου	Fikardou	2623	Λευκωσία	Lefkosia
Φιλούσα Κελοκεδάρων	Filousa Kelokedaron	8629	Πάφος	Paphos
Φοινί	Foini	4814	Λεμεσός	Lemesos
Φοίτη	Fiti	8748	Πάφος	Paphos
Φτερικούδι	Fterikoudi	2758	Λευκωσία	Lefkosia
Χανδριά	Chandria	4875	Λεμεσός	Lemesos
Ψάθι	Psathi	8749	Πάφος	Paphos

Τελευταία αναθεώρηση: 14.07.2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τον «Περί προώθησης και ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμο του 2013» (Ν.112(Ι)/2013) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού όπως εκάστοτε τροποποιείται.
- Τους «Περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμους του 2006 έως 2020 (Ν.142(Ι)/2006, Ν. 30(Ι)/2009, Ν.210(Ι)/2012, Ν15(Ι)/2017, Ν155(Ι)/2020) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.
- Τους «Περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμους του 2009 έως 2015 (Ν31(Ι)/2009, Ν53(Ι)/2012, Ν56(Ι)/2014, 149(Ι)/2015) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.
- Τους «Περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμων του 2006 έως 2015 (Ν174(Ι)/2006, Ν54(Ι)/2012, Ν150(Ι)/2015) και σχετικές τροποποιήσεις τους και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Οι Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 έως 2021
- Ο Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Ορισμένων Σχεδίων και Προγραμμάτων Νόμος, Ν. 102(Ι)/2005
- Οι Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμοι του 2003 έως 2015
- Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019 (Ν. 120(Ι)/2019)
- Οι περί Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Ελευθέρωση στο Περιβάλλον) Νόμοι του 2003 και 2020
- Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και τον Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018 (Ν. 49(Ι)/2018)
- Οι περί της Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμοι του 2011 έως 2020

- Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμοι του 2016 και 2017
- Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμοι του 2011 και 2016
  - Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Υποχρεώσεις αναφορικά με Ελεγχόμενες Ουσίες, Προϊόντα και Εξοπλισμό) Κανονισμοί του 2011
  - Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Εκτέλεση Σχετικής Εργασίας) Κανονισμοί του 2011
- Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμοι του 2002 έως του 2022
  - Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Ευθύνη Οικονομικών Παραγόντων) Κανονισμοί
- Οι περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 έως 2022
  - Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Ελαστικών) Κανονισμοί του 2011
  - Οι περί Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009 έως 2021
  - Οι περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2021
  - Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) Κανονισμοί του 2003 έως 2021
  - Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Χαρτιού Μη Συσκευασίας) Κανονισμοί του 2017
  - Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης) Κανονισμοί του 2022
  - Οι περί αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμοί του 2013
- Οι Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμοι του 2002 έως 2013
  - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2002.
  - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση της ίλως στη Γεωργία) Κανονισμοί του 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας Νόμοι του 2002 έως 2022
  - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) Κανονισμοί του 2004 έως 2021

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) κανονισμοί του 2018 έως 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Πρόληψη και μείωση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από Αμίαντο) κανονισμοί του 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Έλεγχος των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ουσιών (VOC) από την Αποθήκευση Βενζίνης και τη Διάθεση της από τις Τερματικές Εγκαταστάσεις στους Σταθμούς Διανομής Καυσίμων) κανονισμοί του 2003
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Φάση II της Ανάκτησης Ατμών Βενζίνης κατά τη Διάρκεια του Ανεφοδιασμού Μηχανοκίνητων Οχημάτων σε Πρατήρια Καυσίμων) κανονισμοί του 2012 έως 2016
- Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμοι του 2009 και 2012
- Ο περί της Διαχείρισης των Νερών Κολύμβησης Νόμος του 2008
- Οι περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμοι του 2013 έως 2021
- Οι περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμοι του 2004 έως 2022
- Ο περί της Εκούσιας Συμμετοχής Οργανισμών σε Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου Νόμος του 2012
- Ο περί Απονομής του Οικολογικού Σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος του 2011
- Οι περί της Περιβαλλοντικής Ευθύνης όσον αφορά την Πρόληψη και την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημιάς Νόμοι του 2007 έως 2021
- Ο Περί Προστασίας του Περιβάλλοντος μέσω του Ποινικού Δικαίου Νόμος του 2012 (Ν. 22(Ι)/2012)

ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος των Γυναικών Νόμος του 1985 (Ν.78/1985)
- Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 (Ν.1(ΙΙΙ)/2002)
- Το Πρωτόκολλο 12 του Νόμου στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (επικύρωση), 2002 (L. 13(ΙΙΙ)/2002)

- Τον Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμο του 2002 (Ν.205(Ι) 2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004 (Ν.191(Ι)/2004)

Νόμος του 2006 (Ν.40(Ι)/2006)

Νόμος του 2007 (Ν.176(Ι)/2007)

Νόμος του 2009 (Ν.39(Ι)/2009)

- Τον περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία στην οποία αποδίδεται Ίση Αξία Νόμο του 2002(Ν.177(Ι)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004 (Ν.193(Ι)/2004)

Νόμος του 2009 (Ν.38(Ι)/2009)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμο του 2002(Ν.133(Ι)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2009 (Ν.40(Ι)/2009)

- Τον περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμο του 1997(Ν.100(Ι)/1997), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2000 (Ν.45(Ι)/2000)

Νόμος του 2002 (Ν.64(Ι)/2002)

Νόμος του 2007 (Ν.109(Ι)/2007)

Νόμος του 2008 (Ν.8(Ι)/2008)

(Αρ. 2) Νόμος του 2008 (Ν.43(Ι)/2008)

Νόμος του 2011 (Ν.70(Ι)/2011)

- Τους περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία) στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 255/2002)

- Τον περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμο (Ν.69(Ι)2002) , όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2007 (Ν.111(Ι)/2007)

Νόμος του 2010 (Ν.11(Ι)/2010)

Νόμος του 2012 (Ν.47(Ι)/2012)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμο (Ν.18(Ι)/2008) όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2013 (Ν.89(Ι)/2013)
- Τους περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες (Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής) Κανονισμούς του 2010 (Κ.Δ.Π. 483/2010)

Τα έργα πρέπει να συνάδουν με τις Κοινοτικές και Εθνικές Πολιτικές για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών οι οποίες συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Οικονομική Ανεξαρτησία των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της ισότητας ευκαιριών αναφορικά με την πρόσβαση, ανέλιξη και εκπαίδευση στην εργασία, της εξάλειψης των εκπαιδευτικών στερεοτύπων, της ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας, της συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

β) Ίση Αμοιβή για Ίση Εργασία και Εργασία Ίσης Αξίας

γ) Ισότητα στις θέσεις λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική ζωή στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

δ) Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και την προστασία των θυμάτων περιλαμβανομένου της οικογενειακής βίας, της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και της εμπορίας προσώπων.

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- Οι περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμοι του 2000 έως (Αρ. 2) του 2007
- Οι περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμοι του 2004 και 2007
- Ν.42 (Ι) 2004 Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004
- Ν.59 (Ι) 2004 Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Άσχετα από Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή Νόμος του 2004